

proceedings

17-18

movement rhizome 2024.02 7.2575, 80.6008

international conference on dance studies

dofa & pgihs,
university of peradeniya

randolph college,
united states of america

ictmd - sri lanka,
national committee

**Movement Rhizome 2024.02:
International Conference on Dance Studies**

February 17-18, 2024

**Department of Fine Arts
Faculty of Arts
University of Peradeniya
Sri Lanka**

Copyrights©2024 by Postgraduate Institute of Humanities and Social Sciences, Peradeniya

This second edition, electronic version published March 2024

Edition history: First edition (paper and braille) published February 2024

ISSN (electronic version)

ISSN 3030-7635 (paper)

ISSN 3030-7724 (braille)

All copyrights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, or otherwise, without the prior written permission of the copyright owner, the Director, Postgraduate Institute of Humanities and Social Sciences.

Postgraduate Institute of Humanities and Social Sciences is not responsible for statements and opinions expressed by contributors of this publication.

Published by:

Postgraduate Institute of Humanities and Social Sciences (PGIHS)

University of Peradeniya

Peradeniya, 20400

Sri Lanka

<http://www.pgihs.lk>

Printed at:

Nethwin Printers

832, Gatabe Junction,

Kandy

Cover page designed by:

Tharaka Gunasekara

Department of Fine Arts

Faculty of Arts

University of Peradeniya, 20400

Sri Lanka

Image: © CreativeFalks via canva.com

Rhizome Graphic: © Unknown Author via growthaccelerationpartners.com

Fonts: © Avenir, Avenir Next, Nirmala UI and Iskoola Pota via Microsoft Word

Table of Contents

Movement Rhizome 2024.02: International Conference on Dance Studies	04
Message from the Director, PGIHS, University of Peradeniya	05
Message from the Dean, Faculty of Arts, University of Peradeniya	06
Message from the President, Randolph College, USA	07
Message from the Vice-Chancellor, University of Peradeniya	08
Messages from the Chief Guest	09
Message from the Guest of Honour	10
Message from the ICTMD President	11
Message from the Chair of the ICTMD-SL National Committee	12
Message by the Convenor of the Conference	13
Keynote Address - Summary	14
Editorial, Web, Media, and Publishing Committee	15
Panel of Desk Reviewers	16
List of Session Chairs, Discussants, and Panellists	17
List of Abstracts	
Art, Creativity, and Social Development	19
Rituals, Heritage, and Society	27
Body, Space, and Identity	35
Historical and Literary Evidence on Dance	43
Re-considering Sri Lankan Traditional Dance Practices & Comparative Studies on Dance	49
Dance for Challenging Boundaries, Healing, and Experiments	56
Authors	63
Committee Members	88

Movement Rhizome 2024.02: International Conference on Dance Studies

Movement Rhizome 2024.02: International Conference on Dance Studies is an event initially organized by the Department of Fine Arts postgraduate students pursuing their degrees at the Postgraduate Institute of Humanities and Social Sciences, University of Peradeniya, Sri Lanka. Students following the FNA 612: Dance Studies course were tasked with organizing a mini-conference as a forty-mark class assignment. Students were divided into various subcommittees: editorial, web, media, publicity, finance, ceremonial, and technical session committees. The Conference Chair and Secretaries were selected from among postgraduate students. Faculty members from different faculties of the University of Peradeniya and academic members from the faculty of arts supported this conference.

Movement Rhizome 2024.02: International Conference on Dance Studies is an interdisciplinary research conference that facilitates the encountering of various findings, perspectives, and philosophies on space, body, movement, and cultural practices. In botany, a rhizome is an interconnected organism that constantly grows and moves. Drawing from contemporary philosophers Deleuze and Guattari and Buddhist philosophy, we consider knowledge and practice as an interconnected network, a net, or a rhizome. Therefore, in the academic setting, we see the reflection and the practice of research and creation as a rhizome. Movement rhizome acknowledges various abilities and disabilities as well. Therefore, this conference is organized to be a disability-friendly event. Apart from standard oral and poster presentations, we introduce performance-based presentations to this conference, acknowledging the diverse knowledge communication methods. These performance-based presentations will be housed in a space named "Movement Rhizome Atelier." "Movement Rhizome 2024.02: International Conference on Dance Studies" is an event initiated by the staff and the students working with the Department of Fine Arts, University of Peradeniya, in collaboration with Randolph College, Virginia, USA, the Postgraduate Institute of Humanities and Social Sciences, International Council for Traditions of Music and Dance: Sri Lanka National Committee. Through Movement Rhizome 2024.02: International Conference on Dance Studies, we aim to facilitate a rich soil for a healthy rhizome to grow. Thus, the two-day conference

creates a rhizome that connects and shares the knowledge and practices of the East and West.

Message from the Director, PGIHS, University of Peradeniya

It is with great pleasure that I send this congratulatory message to the “Movement Rhizome 2024.02: International Conference on Dance Studies”, organized by the postgraduate students of the Master of Fine Arts programme, PGIHS, University of Peradeniya. What initially began as an in-class project of students in Dance Studies, slowly expanded to become a conference with wider national and international participation and also aiming to be intentionally inclusive to students with disabilities. For this ambitious venture, I would like to congratulate and appreciate the innovativeness of Dr. Sudesh Mantillake, Coordinator of the FNA612: Dance Studies course module and his students for all the work put in to make this event a reality. On behalf of PGIHS, I would like to physically/virtually welcome our Chief Guest, Professor Suzanne M. Bessenger from Randolph College, USA; the Guest of Honour, Professor Susan Reed from Bucknell University; and the Keynote Speaker, Dr. Eva Ambos.

Best wishes for a productive and engaging conference!! May you have a moving (both literally and figuratively) and truly rhizomatic experience!!

Prof. Suresh de Mel

Director

Postgraduate Institute of Humanities and Social Sciences (PGIHS)

University of Peradeniya

Message from the Dean, Faculty of Arts, University of Peradeniya

It is with great pleasure and pride that I extend my warm wishes to you all for the Movement Rhizome 2024.02: International Conference on Dance Studies. Organized by the postgraduate students of the Department of Fine Arts at the University of Peradeniya, this event symbolizes the essence of academic collaboration, innovation, and cultural exchange.

From its humble beginnings as a class assignment, this conference has evolved into a distinguished international platform for scholarly discourse and exploration. Its presence within our faculty underscores our unwavering commitment to academic excellence, interdisciplinary inquiry, and the promotion of cultural diversity.

Moreover, the conference serves as a platform for highlighting the innovative research and creative endeavors of our academic community. As we convene to explore the intersections of space, body, movement, and cultural practices, let us draw inspiration from the significance of this conference and the opportunities it presents for intellectual growth and collaboration. Together, let us forge new paths of inquiry, discovery, and innovation that will shape the future of dance studies and contribute to the broader academic discourse.

I extend my heartfelt gratitude to the students, faculty members, and academic partners whose dedication and hard work have made this conference possible. Your commitment to excellence and collaboration is truly commendable.

As we embark on these two days of vibrant discourse and exchange, may we be guided by the spirit of inquiry and discovery. May this conference serve as a beacon of intellectual exploration and cultural enrichment, fostering meaningful connections and collaborations across borders and disciplines.

Dr. E.M.P.C.S. Ekanayake
Dean/Faculty of Arts
University of Peradeniya

Message from the President, Randolph College, USA

Greetings from Randolph College in Lynchburg, Virginia, USA!

It is my great pleasure to welcome you to Movement Rhizome 2024, the International Conference on Dance Studies. The interconnectivity of knowledge and practice emphasized here in the metaphor of the biological rhizome, speaks to Randolph College's commitment to interdisciplinary research and study.

We are pleased to partner with the University of Peradeniya and the International Council for Traditions of Music and Dance to support and present at this conference.

I see this opportunity as an extension of my own work in internationalization, and, most specifically, in Sri Lanka, a country I have visited many times and have grown to love.

Suzanne Bessenger, a member of the faculty at Randolph College, is a worthy contributor to this conference. Suzanne is our Barbara Boyle Lemon '57 and William J. Lemon Associate Professor of Religious Studies, and she also serves as the director of our first-year program. I am very pleased to support her involvement.

I wish you the best for a successful and productive set of proceedings.

Sue Ott Rowlands

President of Randolph College

Message from the Vice-Chancellor, University of Peradeniya

It is with immense pleasure that I extend a warm greeting to all participants on the occasion of "Movement Rhizome 2024.02: International Conference on Dance Studies," organized by the faculty and students of the University of Peradeniya.

This international conference provides a platform for academia to share the latest developments in all forms of dance and delve into various aspects of this art form. I am confident that the interdisciplinary nature of this conference, by bridging the gap between disciplines, will elevate dance research at the University of Peradeniya to new heights, opening doors to a multitude of perspectives, fostering a rich exchange of knowledge, and facilitating academic discourse.

Moreover, this event presents an opportunity to promote dance among the general populace, highlighting its numerous benefits, such as fostering a sense of community, providing physical and mental relaxation, inspiring and motivating individuals, and fostering social connections.

I would like to express our heartfelt gratitude to Randolph College, Virginia, USA, for their invaluable contribution in sending a distinguished academic member to serve as the Chief Guest for this conference.

May this significant event illuminate new pathways in the field of dance studies, leaving a lasting impact on our academic community and inspiring future generations of scholars and artists.

Wishing "Movement Rhizome 2024.02: International Conference on Dance Studies" every success!

Professor M.D. Lamawansa

Vice-Chancellor
University of Peradeniya

Messages from the Chief Guest

I am honoured to attend, as chief guest, the "Movement Rhizome International Conference on Dance Studies," organized by the Department of Fine Arts at the University of Peradeniya in collaboration with Randolph College, Virginia, USA, the Postgraduate Institute of Humanities and Social Sciences, International Council for Traditions of Music and Dance – Sri Lanka National Committee. The

conference organizers' original use of the "rhizome" as metaphor for our fundamental interconnectedness addresses this unique moment in the evolution of higher education. Learning communities both local and international continue to emerge from the profound rupture, isolation, and loss caused by the COVID-19 global pandemic. We also emerge, however, with a renewed appreciation for the interdependent nature of our communities and world. This moment requires a reconsideration of higher education's learning modalities as we strive to meet our changed sense of ourselves and our places in the world. A conference exploring the role of embodied and contemplative learning through dance and the arts in higher education, in which faculty may share and exchange ideas about confronting and utilizing the challenges posed by these new experiences and knowledge, is exactly what this cultural moment calls for. I applaud the University of Peradeniya's Department of Fine Arts for their initiative, effort, and creativity in conceiving and implementing this important conference.

I eagerly look forward to participating in this work with you.

Dr Suzanne M. Bessenger

Barbara Boyle Lemon '57 and William J. Lemon Associate Professor of Religious Studies

Director, Life More Abundant First Year Program

Asian Studies Program Coordinator

Message from the Guest of Honour

I am deeply honored to be the guest of honour at the Movement Rhizome conference organized by the Department of Fine Arts at the University of Peradeniya. In 2012, I was affiliated with the department while on a Fulbright fellowship, and I remember with fondness the time I spent with Fine Arts students and faculty at the department's beautiful site on the Peradeniya campus. Since that time, I have had the pleasure of collaborating on a number of dance research projects with my esteemed colleague, Dr. Sudesh Mantillake.

The Movement Rhizome conference marks an important moment in the history of dance scholarship in Sri Lanka, embracing the critical approach of Dance Studies. In 2017 the globally focused Dance Studies Association was formed, merging two earlier organizations, the Congress on Research in Dance (founded 1969) and the Society of Dance History Scholars (founded 1978). Given the unique aspects of dance, the field has developed its own methods of research and analysis while drawing extensively from older disciplines such as anthropology and sociology. Dance Studies also interacts with more recently established interdisciplinary fields including Performance Studies, Gender Studies, and Disability Studies. Given the dance field's emerging interest in disability, I am especially pleased to note that the conference organizers are making every effort to make the conference accessible to all.

The University of Peradeniya is among a handful of institutions in South Asia that offer courses in critical Dance Studies. This is a distinction worthy of note. The international nature of the Movement Rhizome conference also signifies a growing recognition of the University as a site of emerging scholarship on dance. I would like to thank the administration and faculty of the University of Peradeniya and, especially the postgraduate students of the Department of Fine Arts, for organizing the conference.

I look forward with much anticipation to the many innovative presentations of Movement Rhizome 2024.

Susan A. Reed

Associate Professor,

Women's & Gender Studies and Anthropology, Bucknell University (US)

Message from the ICTMD President

It is my pleasure to warmly greet the organizers and participants of the Movement Rhizome 2024.02: International Conference on Dance Studies at the University of Peradeniya in Kandy, Sri Lanka. The scholarly association, known for decades as the International Council for Traditional Music (ICTM) changed its name at the most recent World Conference in Legon, Ghana, in July 2023 into the International Council for Traditions of Music and Dance (ICTMD). This move clearly reflects the membership's wish for a stronger presence of dance in the Council's activities and I am proudly taking this chance to invite the Movement Rhizome 2024.02's participants to join in and actively contribute to the quality and intensity of dance studies in our shared scholarly home (www.ictmd.org).

Have a successful International Conference on Dance Studies at the University of Peradeniya and I hope to see you soon again at some of many ICTMD events worldwide.

Prof. Svanibor Pettan

ICTMD President

University of Ljubljana, Slovenia

Message from the Chair of the ICTMD-SL National Committee

As Chair of the ICTMD-Sri Lanka National Committee, I am pleased to share my very best wishes with the participants of Movement Rhizome 2024.02: International Conference on Dance Studies taking place at the University of Peradeniya. This is the second conference event organized in collaboration with the ICTMD-Sri Lanka National Committee since its establishment

in 2022. The previous event was the 12th Symposium of the ICTMD Study Group on Music and Minorities with a Joint Day with the Study Group on Indigenous Music and Dance, which took place in December 2023 at the University of Kelaniya.

Research, practice, and dissemination of knowledge and skills are equally important in music and dance studies. Both ethnomusicologists and ethnochoreologists cherish interdisciplinary collaborative research aiming at contributing with our joint efforts to the betterment of our world. Our deeper understanding of dis/abilities has clear potential to help us create conditions - through creative arts - for better lives. This two-day conference has lots to offer by generating new knowledge and benefitting all involved.

Sincerest congratulations to Dr. Sudesh Mantillake and postgraduate students at the Department of Fine Arts of the University of Peradeniya for making this interdisciplinary conference happen!

Dr. Lasanthi Manaranjanie Kalinga Dona

Chair of the ICTMD-Sri Lanka National Committee

Senior Lecturer, Department of Fine Arts

University of Kelaniya, Sri Lanka

Message by the Convenor of the Conference

A Journey from Classroom to International Stage!

"Movement Rhizome 2024.02" is a journey from classroom to international stage. "Movement Rhizome 2024.02: International Conference on Dance Studies" began as a spark. Postgraduate students in Dance Studies, driven by their passion for the subject, embarked on a project - to organize a mini-conference as part of their coursework. In a very short time, this spark would ignite a flame, transforming their classroom assignment into an international conference. The theme, "Movement Rhizome," beautifully captures the essence of dance as a vibrant network of connections, encompassing artistic expression, intellectual inquiry, cultural narratives, and historical context. Beyond traditional paper presentations, we embrace performance-based presentations, recognizing the multitude of ways knowledge can be conveyed. A dedicated space, "Movement Rhizome Atelier," will host these presentations.

Our connections abroad brought Professor Suzanne M. Bessenger from Randolph College, USA, as our esteemed Chief Guest, while Professor Susan Reed of Bucknell University, a renowned cultural anthropologist, joins us online as the Guest of Honor. Dr. Eva Ambos, an anthropologist specializing in ritual and heritage, graces the event with her keynote address. This conference is a testament to collaboration. Postgraduate students, the Postgraduate Institute of Humanities and Social Sciences, and the staff of the Department of Fine Arts, University of Peradeniya, joined hands with Randolph College, USA, and the International Council for Traditions of Music and Dance - Sri Lanka National Committee.

The success of "Movement Rhizome 2024.02" is the success of the rhizome and the process we contributed together.

Dr. Sudesh Mantillake

Coordinator - Dance Studies,

Senior Lecturer, Department of Fine Arts, University of Peradeniya

Keynote Address - Summary

Thinking Knowledge Production through the Rhizome

The theme - movement rhizome - that was chosen for this conference invites us to rethink knowledge production: its conditions, methods, premises, actors, media of representation etc. In this way, the conference seeks to bridge the gap between theory and practice, and the uneven terrain of global knowledge production.

Inspired by this and the metaphor of the rhizome, I will discuss in this note a few questions regarding different aspects of knowledge production with a special emphasis on the field of arts. For example, what are the conditions for knowledge to emerge in a rhizomatic way, and which implications does it have for the field of arts? What are the premises on which a rhizomatic, i.e. an open-ended, interconnected and non-hierarchical production of knowledge, can build? What can be the role of arts - as both practice and theory - in this process? How can such an approach to knowledge incorporate decolonial thinking? And what are the limits of such an endeavor? These are some of the questions this note will raise in order to contribute to the discussions and exchanges this conference will stimulate.

Dr. Eva Ambos

Fellow at the International Centre for Ethnic Studies (ICES) in Colombo

Editorial, Web, Media, and Publishing Committee
(List by alphabetical order)

Ms. Sudara Gunasekara
Postgraduate Institute of Humanities and Social Sciences,
University of Peradeniya

Mr. Tharaka Gunasekara
Department of Fine Arts, University of Peradeniya

Dr. Thamali Kithsiri
Department of Geography, University of Peradeniya

Mr. Dilanjana Pathirana
Department of Fine Arts, University of Peradeniya

Ms. Pruthuvi Manawasinghe
Postgraduate Institute of Humanities and Social Sciences,
University of Peradeniya

Dr. Ramasamy Ramesh
Department of Political Science, University of Peradeniya

Panel of Desk Reviewers

Dr. Manoj Alawathukotuwa
Department of Fine Arts, University of Peradeniya

Mr. Priyantha Fonseka
Department of Fine Arts, University of Peradeniya

Dr. Thamli Kithsiri
Department of Geography, University of Peradeniya

Ms. Hasini Lecamawasam
Department of Political Science, University of Peradeniya

Dr. Sudesh Mantillake,
Department of Fine Arts, University of Peradeniya

Mr. Dilanjana Pathirana
Department of Fine Arts, University of Peradeniya

Dr. Kalpa Rajapaksha
Department of Economics and Statistics, University of Peradeniya

Dr. Kalana Senarathne
Department of Law, University of Peradeniya

Prof. Leena Seneheweera
Department of Fine Arts, University of Peradeniya

Ms. Niroshi Seneviratne
Department of Fine Arts, University of Peradeniya

Prof. K.S. Walgama,
Department of Engineering Mathematics, University of Peradeniya

Mr. Buddisha Weerasuriya
Department of Archeology, University of Peradeniya

List of Session Chairs, Discussants, and Panellists

(List by alphabetical order)

Dr. Manoj Alawathukotuwa
Department of Fine Arts, University of Peradeniya

Prof. Liyanage Amarakeerthi
Department of Sinhala, University of Peradeniya

Dr. Eva Ambos
Fellow at the International Centre for Ethnic Studies (ICES), Colombo

Prof. M.S.M.A.S.L.A.M. Aslam
Department of Tourism Management, Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Mr. Chinthaka Bandara
Department of Performing Arts, Sri Palee Campus, University of Colombo

Prof. Sudarshana Bandara
Department of Fine Arts, University of Peradeniya

Prof. Suzanne Bessenger
Asian Studies Program, Randolph College, USA

Ms. Shani Calyaneratne
The Ministry of Foreign Affairs, Sri Lanka

Prof. A. S. Chandrabose
Formerly at the Open University of Sri Lanka

Ms. Chamanee Darshika
Department of Theatre, Ballet and Modern Dance, UVPA

Mr. Priyantha Fonseka
Department of Fine Arts, University of Peradeniya

Mr. Tharaka Gunasekara
Department of Fine Arts, University of Peradeniya

Prof. Nalani Hennayake
Department of Geography, University of Peradeniya

Dr. Maduranga Kalugampitiya
Department of English, University of Peradeniya

Dr. Thamali Kithsiri
Department of Geography, University of Peradeniya

Ms. Hasini Lecamwasam
Department of Political Science, University of Peradeniya

Dr. Sudesh Mantillake
Department of Fine Arts, University of Peradeniya

Mr. Dilanjana Pathirana
Department of Fine Arts, University of Peradeniya

Dr. Kalpa Rajapaksha
Department of Economics & Statistics, University of Peradeniya

Dr. Lalith Senarathna
Faculty of Applied Sciences, Rajarata University

Prof. Leena Seneheweera
Department of Fine Arts, University of Peradeniya

Ms. Niroshi Senevirathne
Department of Fine Arts, University of Peradeniya

Ms. Kamaleswaran Vithursha
Law & Society Trust, Colombo

Prof. K.S. Walgama
Department of Engineering Mathematics, University of Peradeniya

Mr. Buddhisha Weerasuriya
Department of Archaeology, University of Peradeniya

Art, Creativity, and Social Development

- MRICDS2024-2011 An Orchestra with Hearing-Impaired Students:
A Case Study in Dodamwela Deaf and Blind School
P.M Shehani Anjalika Nandasiri
- MRICDS2024-2016 නර්තන විෂයෙහි අන්තර්ගත ඉගෙනුම් එල තක්සේරු
කිරීමේ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්:
12 ශ්‍රේණිය නර්තනය දේශීය විෂයෙහි ක්‍රියාකාරකම්
ඇසුරින්
ඩී.එල් ජගන් චන්ද්‍රලාල්
*An Investigative Study of the Process of Assessing Learning
Outcomes in Dance: A Study Based on Activities of Grade
12 Sri Lankan Dance*
- MRICDS2024-2030 ලාංකේය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාවේ දේශපාලනය: විසිවන
සියවසේ 4වන දශකයේ මුල් භාගයේ සිට 8වන දශකයේ
අගභාගය දක්වා)
ඩී. කේ. දිල්හානි ජයසේකර
*The Politics of Sri Lankan Mudra Natya: A Study from 4th to
8th Decade of the Twentieth Century*
- MRICDS2024-2031 තිරයමත අවකාශය: නර්තන චලනය සහ සංරචනය
ආර්.ගයාන් චතුරංග රාජපක්ෂ
Space on Screen: Dance Movement and Composition
- MRICDS2024-1017 ප්‍රේක්ෂකයා හමුවේ නර්තනය සහ කැමරා කාවය ඉදිරිපිට
නර්තනය අතර වෙනස නර්තන ශිල්පියා කෙරෙහි බලපාන
ආකාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්
දීප්තිකා අබේසිංහ
*A Study of How the Difference Between Dancing in front of
an Audience and Dancing in front of a Camera Affects the
Dancer*
- MRICDS2024-1051 Dance as Resistance: The Role of Kamankooththu in
Malayaga Community
Madasamy Vijayakanth
- MRICDS2024-2045 An Academic Inquiry into the Visual Depictions and
Figurative Interpretations of Dance in Mural
Paintings of Sri Lanka: A Study Based on Selected
Mural Paintings From 5th-11th Century
R.M.T.D.K. Rathnayaka

MRICDS2024-2011

An Orchestra with Hearing-Impaired Students: A Case Study in Dodamwela Deaf and Blind School

P.M Shehani Anjalika Nandasiri

Postgraduate Institute of Humanities and Social Sciences,

University of Peradeniya, Sri Lanka

vibescom95@gmail.com

Disability can be divided into two categories. They are cognitive disability and physical disability. Deafness is a physical disability and it can be categorized as partial and total hearing impairment. This research examines children who have both partial and total hearing impairment. According to the current curriculum of school education in Sri Lanka, painting is the only subject that is available for hearing impaired students to convey their feelings. As a result of hearing impairment, music has been excluded from the school syllabus. Therefore, the focus of this study is to introduce some techniques to incorporate music to create modules for hearing impaired students. Accordingly, it is expected to find out strategies, suitable methods, and techniques to make an orchestra for hearing-impaired children. This study uses signs, symbols, numberings, and cartoons a possible strategy to create an orchestra. Mixed research methods incorporating qualitative and quantitative strategies are used for this purpose. When selecting a sample each student was given a musical instrument and a group of students who are interested in music and who can grasp it quickly were selected. It can be used as a unique way to integrate these children into the society while training and creating CDs and transmitting them in front of an audience. The findings reveal that providing musical instruments and training, along with suitable techniques and methods, facilitates the creation of a unique orchestra. In conclusion, the study advocates for the inclusion of music in the curriculum for hearing-impaired students, offering a meaningful and inclusive way to foster their artistic expression and social integration.

Keywords: Hearing Impaired Students, Orchestra, Music Strategies

I wish to acknowledge Prof. Leena Senehiweera for her guidance and supervision.

MRICDS2024-2016

නර්තන විෂයෙහි අන්තර්ගත ඉගෙනුම් ඵල තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය
පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක් : 12 ශ්‍රේණිය නර්තනය දේශීය විෂයෙහි
ක්‍රියාකාරකම් ඇසුරින්

ඩී.එල් ජගත් චන්ද්‍රලාල්

මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජීය විද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනය, පේරාදෙණිය

විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව

jagathchandralal20@gmail.com

අද්‍යයන ලෝකයේ බොහොමයක් රටවල මෙන් ම ශ්‍රී ලංකාවේ ද අධ්‍යාපන පද්ධතිය තුළ ශිෂ්‍ය කාර්ය සාධනය නිශ්චිත මට්ටම් කරා ළඟා වී ඇත් ද යන්නට වඩා ශිෂ්‍ය කාර්ය සාධනය අපේක්ෂිත මට්ටම් කරා ළඟා වූයේ ද යන්න හඳුනා ගැනීම ඉතා වැදගත් ය. ඒ සඳහා පාසල පදනම් කරගත් තක්සේරුකරණ වැඩ සටහන 12 ශ්‍රේණියට හඳුන්වා දී 1998 වසරේ සිට පාසල්හි දැනට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. 2003 වසරේදී නවීකරණ සහිතව ඒ ඒ විෂයන් යටතේ ශිෂ්‍ය සාධනය මැන බැලීමට විවිධ ඇගයීම් ප්‍රභේද හඳුන්වා දී තිබේ. 2009, 2017, උසස්පෙළ විෂයමාලා වෙනස් වීමත් සමඟ ඉගෙනුම් ඵල තක්සේරුකරණය ලෙස නැවත ප්‍රතිසංවිධානය විය. ඒ අනුව සිසුන්ගෙන් ක්‍රියාකාරකමෙන් අපේක්ෂිත නිපුණතා, නිපුණතා මට්ටම් වර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් තක්සේරුකරණය ඇතුළත් වී ඇත. මෙවැනි පසුබිමක් තුළ දී ගුරුවරයා ශිෂ්‍යයා පිළිබඳ අඛණ්ඩ තක්සේරුකරුවෙකු වීම අත්‍යවශ්‍යයෙන් ම තිබිය යුතු ලක්ෂණයක් වූව ද ගුරුවරයාට තක්සේරුකරණයේ දී මතුවන බාධක හා ගැටලු හේතුවෙන් ඒවා ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දුෂ්කරතා මතු වේ. උසස්පෙළ විභාගය වඩාත් තරගකාරී බැවින් ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියෙන් පරිබාහිර ව පාසල්හි තක්සේරුව ක්‍රියාත්මක වන බව ද පෙනේ. මෙම පර්යේෂණය ප්‍රධාන අරමුණු හතරක් මූලික කරගෙන මිශ්‍ර ක්‍රම වේදය යටතේ එන DBR හෙවත් Design Based Resarch මත පදනම්ව මූලාශ්‍ර නියැදිය හා ක්ෂේත්‍ර නියැදිය ඔස්සේ ප්‍රශ්නාවලි, සම්මුඛ සාකච්ඡා, නිරීක්ෂණ ඇසුරින් දත්ත සම්පාදනය කිරීමට අපේක්ෂිතය. දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා වගු, ප්‍රතිශත, ප්‍රස්තාර මෙන්ම සන්ධාර විශ්ලේෂණය, කේත කරණය, සාරාංශකරණය යොදා ගැනේ. පාසල පදනම් කර ගත් තක්සේරුකරණයේ දී දැනුම, ආකල්ප, කුසලතා හා සමාජ හැකියාවන් මැන බැලෙන සුත්‍රාත්‍ය තක්සේරුව පන්ති කාමරයේ දී භාවිතයට නර්තන ගුරුවරුන් යොමු විය යුතුය. පාසල පාදක තක්සේරුකරණ වැඩ පිළිවෙළ හඳුන්වා දී වසර ගණනාවක් ගත වී ඇතත් 12 ශ්‍රේණිය නර්තනය දේශීය විෂයෙහි පාසල් මට්ටමින් සිදු කෙරෙන ඉගෙනුම් ඵල තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සංවර්ධනය කිරීම ඉදිරි නර්තන විෂයමාලා ප්‍රතිසංස්කරණයේ දී ඒ පිළිබඳව විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම වඩාත් කාලෝචිත බව පෙනේ.

ප්‍රමුඛ පද: ශ්‍රී ලාංකේය නර්තන අධ්‍යාපනය, අ.පො.ස උසස්පෙළ, ඉගෙනුම් ඵල, තක්සේරුව

MRICDS2024-2030

ශ්‍රී ලාංකේය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාවේ දේශපාලනය : විසිවන සියවසේ 4වන
දශකයේ මුල් භාගයේ සිට 8වන දශකයේ අගභාගය දක්වා

බී. කේ. දිල්හානි ජයසේකර

මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජීය විද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනය, පේරාදෙණිය

විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව

dilhaniuoc@gmail.com

ලාංකේය නර්තන ඉතිහාසයෙහි විසිවන සියවසේ මුල් භාගය යනු නර්තනයේ ප්‍රකාශනාත්මක ශක්‍යතාව හඳුනාගනිමින් සක්‍රීය මානවවාදී කලාවක් ලෙස මුද්‍රා නාට්‍ය කලාව බිහි වූ යුගයයි. එය වර්ෂ 1930දී ආරම්භ වී ලංකාව තුළ නව කලා ප්‍රවාහයක් ලෙස ව්‍යාප්ත විය. මගේ පර්යේෂණයේ අරමුණ වන්නේ විසිවන සියවසේ හතරවන දශකයේ සිට අටවන දශකයේ අගභාගය දක්වා ලාංකේය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාවෙහි යටිපෙළ දිවෙන අද්‍යයාමාන සාධකයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වූ දේශපාලනය හෙවත් බලය සහ අධිකාරිය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමයි. “ශ්‍රී ලාංකේය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාව දේශපාලනීයකරණය වන්නේ කෙසේද” යන ප්‍රධාන පර්යේෂණ ගැටලුව යටතේ ලාංකේය මුද්‍රා නාට්‍ය සෞන්දර්යයේ දේශපාලනය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාව කෙරෙහි කුලය සහ පංතිය ක්‍රියාත්මක වූයේ කෙසේද? මුද්‍රා නාට්‍ය කලාවට බල පෑ සමකාලීන පක්ෂ දේශපාලනයේ බලපෑම කවරාකාරද යන්න ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කිරීම මෙම පර්යේෂණයේ මූලික අරමුණ වේ. මෙම අධ්‍යයනයේදී ගුණාත්මක සහ ප්‍රමාණාත්මක ක්‍රම ඒකාබද්ධ කරන මිශ්‍ර පර්යේෂණ ක්‍රමවේදයක් භාවිත කරන අතර කලාව සහ සෞන්දර්ය, සමකාලීන ධනවාදී සහ සමාජවාදී දේශපාලන මතවාද, දේශපාලන දර්ශනය සහ විද්‍යාව යන ක්‍රියාවලි පිළිබඳ න්‍යායාත්මක ප්‍රවේශ ඔස්සේ අධ්‍යයනයේ ක්‍රමවේදය ගොඩනැගේ. ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික මූලාශ්‍ර යටතේ දත්ත රැස්කරන අතර එහිදී දෙස් විදෙස් ග්‍රන්ථ, පර්යේෂණ සඟරා, ගැඹුරු සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ නිරීක්ෂණ යනාදී ක්‍රම උපයෝගී කර ගැනේ. මෙම පර්යේෂණයේ නිරීක්ෂණවලට අනුව පහතරට සහ සබරගමු සම්ප්‍රදායයන් අභිබවමින් උඩරට නර්තනය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාව කෙරෙහි බලපා ඇති බව, ලාංකේය සමාජයේ මධ්‍යම හා ඉහළ පාංතිකයන් මෙම කලාව හැදෑරීමට වැඩි නැඹුරුතාවක් දක්වා ඇති බව සහ එය කෙරෙහි සමාජ සහ දේශපාලන අවකාශ සැලසී ඇති බව, සමකාලීන පක්ෂ දේශපාලනයේ බැල්ම සහ අනුග්‍රහය මුද්‍රා නාට්‍යවල අන්තර්ගතයට සහ නිර්මාණ ක්‍රියාවලියට බල පා ඇති බව දැකගත හැකිය. මෙම තත්ත්වය කෙරෙහි එකල පැවති ජාතික පුනරුද ව්‍යපාර දේශපාලන බලවේගයක් ලෙස සහ සමකාලීන භාරතයේ දේශපාලන මතවාද සහ සංස්කෘතික පුනරුදය ලාංකේය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාවට බලපා ඇති බව දැකගත හැකිය. මෙම පර්යේෂණයෙන් ලාංකේය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාවේ ප්‍රභවය සහ විකාශනය දේශපාලනීයකරණය වූ ආකාරය සහ එයට පදනම් වූ සාධක පිළිබඳව පුළුල්ව සාකච්ඡා කරන බැවින් එය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාව පිළිබඳ සිදු කෙරෙන අනාගත නර්තන අධ්‍යයනයන් සහ කලාත්මක භාවිතාවන් කෙරෙහි වැදගත් වේ.

ප්‍රමුඛ පද: මුද්‍රා නාට්‍ය කලාව, දේශපාලනය , උඩරට නර්තනය , නර්තන ඉතිහාසය , පුනරුද ව්‍යපාර

MRICDS2024-2031

කිරියමන අවකාශය : නර්තන චලනය සහ සංරචනය

ආර්.ගයාන් චතුරංග රාජපක්ෂ

මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජීය විද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනය, ජේරුදෙණිය

විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව

gayan.r@vpa.ac.lk

නර්තනය හා රූපමාධ්‍ය දෙමුහුම් වීමෙන් නිර්මිත රූපමාධ්‍ය නර්තනය වෙත ම කලා ශාන්තරයක් ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. නර්තනය දෘශ්‍යමය ප්‍රකාශනයක් සහිත වූවකි. නර්තනයේ පවතින ශරීරය මූලික ලක්ෂණ හා සිනමා මාධ්‍යයේ පවතින සිනමාත්මක සෞන්දර්ය ලක්ෂණ සහිත ව රූපමාධ්‍ය නර්තනය නිර්මාණය වී ඇත. මානව ශරීරය, අවකාශය, කාලය යන ත්‍රිත්වය සංරචනයෙන් නිර්මිත නර්තනය ත්‍රිමාණ අවකාශයක සිට ද්විමාන අවකාශයකට රාමුගත කිරීමේ දී, වේදිකාවේ ඉදිරිපත් කිරීමේ දී රස විඳීමට නොහැකි රසයක් නර්තනයට එක් කිරීමට හැකි වේ. දෘෂ්ටිකෝණය වෙනස් කිරීම, චලනය ඇති කිරීම, අවකාශ වෙනස් කිරීමේ හැකියාව සහ සංස්කරණය මගින් රසය හා ප්‍රකාශනය උද්දීපනය කිරීම සිදු කෙරෙයි. සාමාන්‍ය වේදිකාගත නර්තනය නරඹා රස විඳීමට වඩා වෙනස් වූ සිනමාත්මක රසයක් ජනිත කිරීමට රූපමාධ්‍යයෙන් රංගච්ඡාස ශිල්පියාට හැකියාව ලැබෙනු ඇත. රූපමාධ්‍යය නර්තනයේ දී අවකාශ භාවිතය හා රාමුගත කිරීම පිළිබඳ අපගේ පර්යේෂණයේ දී අවධානය යොමු කරනු ලබයි. අවකාශයට අනුරූප ව තමාගේ ශරීරයේ චලන පද්ධතිය සකස් කරගනු ලබන අතර රූපමාධ්‍යය රංගන ශිල්පියා විසින් තමාගේ රාමුගත කරනු ලැබීමේ දී නර්තන ශරීරය හා අවකාශීය තත්ත්ව රාමුවේ සංරචනය කරන ආකාරය විවිධාකාර වනු ඇත. රූප මාධ්‍යය රංගච්ඡාස ශිල්පියා හා ආනුෂංගික ශිල්පීන් විසින් අවකාශ ලක්ෂණ රූප රාමුගත කිරීමේ දී සංරචනය කරන ආකාරය පර්යේෂණ ගැටලුව ලෙස යොදා ගනිමින් ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය යටතේ පර්යේෂණ ක්‍රම ලෙස සිද්ධි අධ්‍යයන සහ ක්‍රියාකාරී පරීක්ෂණ ක්‍රම භාවිත කරනු ලබයි. දත්ත රැස් කිරීම සඳහා නර්තන ශිල්පියකු, රංග ච්ඡාස ශිල්පියකු, කැමරා ශිල්පියකු, සංගීත නිර්මාණ ශිල්පියකු සහ රූපමාධ්‍ය නර්තන අධ්‍යක්ෂවරයකු ස්ථාන කිහිපයක සහයෝගී ලෙස සිදු කරනු ලබන නිර්මාණයක් ඔස්සේ ඒ අවකාශයේ දී නිර්මාණාත්මක කාර්ය සඳහා අවකාශය භාවිත වූ ආකාරය සංරචනය කිරීමේ දී භාවිත සිද්ධාන්ත පිළිබඳ දත්ත රැස් කිරීම සිදු කරනු ලබයි. තෝරාගත් කණ්ඩායමක් සඳහා සිදු කරනු ලබන සාකච්ඡාවකින් අදාළ නිර්මාණයේ වස්තු සංරචනය හා අවකාශය භාවිත කරනු ලැබූ ආකාරය පිළිබඳ දත්ත රැස් කරනු ලබයි. අනෝන්‍ය ලෙස නර්තකයා, කැමරා ශිල්පියා, රංග ච්ඡාස ශිල්පියා, සංගීත නිර්මාණ ශිල්පියා සහ අධ්‍යක්ෂවරයා සමගාමී වීම සාමූහික සංරචනය වඩාත් නිර්මාණශීලී සහ ප්‍රකාශනයහි සහිත වීම සඳහා බලපාන බව අපගේ පර්යේෂණයෙන් අනාවරණය කර ගැනීමට හැකි විය.

ප්‍රමුඛ පද: අවකාශය, කිරිය, රංග ච්ඡාසය, රූපමාධ්‍ය නර්තනය, සංරචනය

MRICDS2024-1017

ප්‍රේක්ෂකයා හමුවේ නර්තනය සහ කැමරා කාවය ඉදිරිපිට නර්තනය අතර
වෙනස නර්තන ශිල්පියා කෙරෙහි බලපාන ආකාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්

දීප්තිකා අබේසිංහ

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

deepthikaabeysinghe@gmail.com

නර්තනය ඇතුළු ප්‍රාසංගික කලාවන්හි මූලික ලක්ෂණයක් වන්නේ එක එල්ලේ ම ප්‍රේක්ෂකයා ආමන්ත්‍රණයයි. එහි දී අන් සෑම ප්‍රාසංගික කලාවක දී මෙන් ම ප්‍රේක්ෂක මනෝභාවය, අභිලාෂය සහ කුතුහලය පිළිබඳ නිරන්තර අවධානයෙන් නර්තන ශිල්පියා සිය නර්තනය හසුරුවයි. එහෙත් කැමරාව ජනගත ආම්පන්නයක් බවට පත් වීමෙන් පසු ව, ඡායාරූප ශිල්පය සිනමාව හා රූපවාහිනී මාධ්‍ය හේතුවෙන් නර්තනයේ සමාජ භාවිතය පාදුල විය. එනමින් නර්තනය උක්ත විෂයයෙහි ම අන්තර්ගත සාධකයක් බවට පත් විය. ඒ අනුව නූතන නර්තන ශිල්පියා ප්‍රේක්ෂක ඇසට වඩා කැමරා ඇස කෙරෙහි සාවධාන ව සිය නර්තනාංග ඉදිරිපත් කිරීමට දැන සිටීම කාලීන අවශ්‍යතාවකි. මේ කාර්යයේ දී නර්තන ශිල්පියා කෙරෙහි වන විශේෂ බලපෑම කවරක් දැයි අනාවරණය කරගැනීම මේ පර්යේෂණයේ අරමුණ වේ. ප්‍රේක්ෂකයා හමුවේ නර්තනය සහ කැමරාව හමුවේ නර්තනය යන කාර්ය අතර වෙනස්කම් පවතින්නේ ද? ඒ මොනවා ද? ඒ සඳහා වන නර්තන ශිල්පියාගේ හැඩගැස්ම කුමක් ද? යන කරුණු විග්‍රහ කිරීම මෙහි පර්යේෂණ ගැටලු වේ. මේ සඳහා දත්ත මූලාශ්‍රය ලෙස ප්‍රවීණ හා ආධුනික නර්තන ශිල්පීන්, නර්තන විනයාස සම්පාදකයකු, රූපවාහිනී වැඩසටහන් නිෂ්පාදකයකු, චිත්‍රපට අධ්‍යක්ෂවරයකු, රූපවාහිනී වැඩසටහන් සංස්කරණ ශිල්පියකු සහ ප්‍රතිබිම්බ කලා ශාස්ත්‍රඥයකු සම්මුඛ සාකච්ඡාවලට බඳුන් කෙරිණි. සපයාගත් දත්ත සමාලෝචනයෙන් අනතුරු ව ප්‍රේක්ෂකයා හමුවේ නර්තනය හා කැමරාව ඉදිරිපිට නර්තනය යන ක්‍රියා දෙයාකාරයකින් සංසන්දනාත්මක ව විග්‍රහ කළ හැකි විය. පළමු ව මේ අවස්ථාවල ශිල්පීය අධ්‍යාත්මය, හැඩගැස්ම හා මාධ්‍යමය අනුවර්තනය කෙබඳු දැයි විවරණය කෙරිණි. එහි දී නර්තනයේ සමකාලීකරණ අභියෝග, රංග පරිමණ්ඩල වෙනස්කම්, දෘෂ්ටි කෝණ විවිධත්වය, භාව ප්‍රකාශන නිව්‍රතා සහ ප්‍රබලතා, කාවචල පර්යාවලෝක වෙනස්කම් හා ආලෝක මගින් රංග විනයාස තීව්‍රකරණය යන විශේෂතා හඳුනාගත හැකි විය. දෙ වනුව, ප්‍රතිබිම්බ කලා මාධ්‍ය ඔස්සේ ස්වකීය ප්‍රේක්ෂක පරාසය පුළුල් කරගැනීමට සහ මාධ්‍යමය ප්‍රතිරූප වර්ධනයට ශිල්පියාට ලැබෙන ඉඩ ප්‍රස්තාව විග්‍රහ කෙරිණි. මාධ්‍ය මගින් ජනිත කරන මාධ්‍යමය ප්‍රති-අර්ථ, බහු-අර්ථ, තාක්ෂණික-අර්ථ අතර පැහැදිලි වෙනස්කම් පවතින බවත්, නූතන නර්තන ශිල්පියා මේ අංශද්වය ම ප්‍රගුණ කළ යුතු බවත් නිගමනය කළ හැකි විය.

ප්‍රමුඛ පද: නර්තන ශිල්පියා, ප්‍රේක්ෂකයා, භාව ප්‍රකාශනය, මාධ්‍යමය අනුවර්තනය, ශිල්පීය අධ්‍යාත්මය

MRICDS2024-1051

Dance as Resistance? The Role of Kamankooththu in Malayaga Community

Madasamy Vijayakanth

Miyanawita Estate, Western Division, Deraniyagala, 71430, Sri Lanka
vijey1905@gmail.com

Malayaga Tamils who were brought from Tamilnadu to work on the coffee and tea plantations in Sri Lanka in the 19th century suffered greatly from the exploitation and oppression of the British colonizers and local capitalists. This international slavery migration for the colonial plantation industry allowed only for the transportation of limited goods. However, many rich cultural elements were brought to the island as embodied memories by the people from South India. Dance, music, and song played a major role in the reproduction of community and resistance of the people who were oppressed by the colonial power. The dances of Kamankooththu are the major community dances of Malayaga Tamils nowadays. Kamankooththu, developed based on traditional stories of Hinduism, is believed to have originated in South India and is popular there with the working class. This study explores whether the dance movements and music of Kamankooththu can be read as acts of resistance of oppressed people living in plantations. This study is based on fieldwork, discussions, and my own lived experience. Kamankooththu, through its dances, body movements, songs, music, and stories, is a platform for expressing the emotions of people living in plantations. It offers a space for articulating anger, fear, or happiness, which otherwise cannot be directed towards the oppressors. Hence, Kamankooththu can be read as resistance against the oppression of capitalism. The passion expressed through each of the characters, and the loud sounds and fierce body movements resonate with the hardships of life in the plantations. The 16 days of Kamankooththu provide a source of inspiration as well as physical and mental preparation for the workers who suffer daily during long hours of hard, exploitative labor. And by sharing their thoughts and emotions with people in a public space, they get a temporary release from their difficult lives.

Keywords: Kamankooththu, Malayaga community, oppression, body, emotion, reproduction

MRICDS2024-2045

An Academic Inquiry into the Visual Depictions and Figurative Interpretations of Dance in Mural Paintings of Sri Lanka: A Study Based on Selected Mural Paintings From 5th-11th Century

R.M.T.D.K. Rathnayaka

Postgraduate Institute of Humanities and Social Sciences,
University of Peradeniya, Sri Lanka
thamali.dk.rathnayaka@gmail.com

This academic exploration delves into nuanced depictions of dance in the context of Sri Lankan mural paintings, particularly those found in temples and palaces. Examining their evolution through a historical lens, the study emphasizes their role as conduits for religious narratives and cultural ideologies. The analysis centers on the meticulous portrayal of dance postures and symbolic hand gestures, revealing the intrinsic connection between dance and the spiritual narratives conveyed in these visual representations. The research further decodes embedded symbolism in the selected murals. For instance, it explores South Indian dance forms such as Bharatanatyam, investigating dance forms and gestures to unravel intricate layers of meaning and figurative interpretations associated with the depicted scenes. This scholarly investigation relies primarily on qualitative research methodology. The data collection process is centered around primary sources, with a focus on studies conducted on paintings, which include museum observations and interviews with art historians. Additionally, secondary sources, comprising information from books, magazines, and internet articles, are expected to contribute to the research findings. In conclusion, this academic inquiry underscores the significance of mural paintings as repositories of cultural and cross-cultural identity, preserving and transmitting the richness of Sri Lankan dance traditions across generations. The study provides a visual journey through these captivating murals while emphasizing the need to decipher the significance inherent in the gestures and mudras, scrutinizing the meanings they elucidate.

Keywords: Cultural ideologies, Dance depictions, Hand gestures, Mural paintings, Symbolism

Rituals, Heritage, and Society

- MRICDS2024-1003 උඩරට යක්කම් පෙළපාලිවල අන්තර්ගත සමාජ විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ
ජේ. ඒ. රංජිත් ජයසිංහ
Sociological Features of yakkamas of Kandyan Dance
- MRICDS2024-1008 අශ්වවේදීන්ගේ ප්‍රතිමා: තුල්සි ඉරාජාලේස්වරාර් කෝවිලියේ
සෙතුවනු ලබන නූතන ස්වරූපය අධ්‍යයනයක්
ශ්‍රී. ඒ. ඒ. ඒ. ඒ.
Images of Movement: A Research Based on the Dance Sculptures in the Rajarajeswarar Temple, Thanjai
- MRICDS2024-1023 මහියංගන පෙරහැරේ නර්තනයේ සිදු කිරීමට පෙර දැන
කොටබකිනියෙහි වැඩි ජනයා විසින් සිදු කරනු ලබන හැත්මේ
ශාන්ති කර්මයෙහි වර්තමාන ස්වරූපය පිළිබඳව විමර්ශනාත්මක
අධ්‍යයනයක්.
බුද්ධික හේරත්
*An Investigative Study on the Current Status of Hatme Healing Ritual
Performed by the Vedda People of Dambana, Kotbakiniya before
they Perform the Dances of Mahiyangana Procession*
- MRICDS2024-1040 මිරිස්ස පොල්පිටිය හා බැඳුණු ලී කෙළි නර්තනය පිළිබඳ ගුණාත්මක
පර්යේෂණයක්
නෙත්ති අංජලී, රත්නා කල්හාර, ඉරංගා වීරකෝකඩ්
*A Qualitative Study on the Stick Dance Associated with Polpitiya of
Mirissa*
- MRICDS2024-2017 මහනුවර දළදා මාලිගාව හා නර්තනය: මහනුවර යුගය ඇසුරින්
කෙරෙන නර්තන ඉතිහාසකරණ අධ්‍යයනයක් කේ.එම්.එම්.සී.
කරුණානායක
*Temple of the Tooth of Kandy and Dance: A Dance
Historiographical Study of the Kandyan Period*
- MRICDS2024-2037 උඩරට සූනියම් ශාන්තිකර්මය හෙවත් උඩරට නොවිලයෙහි
ගායන, වාදන සහ නර්තන පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්
ටී. ජී. ඒ. එම්. අයි. ටැව්නි
*A Study of Recitations, Drumming, and Dance in Kandyan Sooniyam
Healing Ritual or Kandyan Thovilaya*
- MRICDS2024-1060 An Analysis of Potentials of Sri Lanka as a Wellness Tourism
Destination with Special Reference to Reiki
D.P.C.W. Karunarathne

MRICDS2024-1003

උඩරට යක්කම් පෙළපාලිවල අන්තර්ගත සමාජ විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ

ජේ. ඒ. රංජිත් ජයසිංහ

සෞන්දර්ය කලා විශ්වවිද්‍යාලය

ranjithjayasinghe8@gmail.com

යක්කම් පෙළපාලි පිළිබඳ මානව මනෝ සංජානනය මත ගොඩනැගී ඇති සමාජ විද්‍යාත්මක විශ්වාසයේ විවිධත්වය යක්කම් නමින් හඳුන්වන්නට යෙදුණු බව පෙන්වා දිය හැකිය. ශ්‍රී ලාංකේය ජන සමාජයෙහි විශේෂයෙන්ම උඩරට නර්තන සම්ප්‍රදායය මුල් කොටගත් ප්‍රදේශයන්හි ව්‍යාප්තව ඇති ප්‍රධානතම යාතු කර්මය ලෙස කොහොඹා යක් කංකාරිය ශාන්තිකර්මය හඳුන්වා දිය හැකිය. මෙහි එන පෙළපාලි අතර යක්කම් පෙළපාලි වලට සුවිශේෂී ස්ථානයක් හිමිව තිබේ. එකී සුවිශේෂත්වය වඩාත් ප්‍රත්‍යක්ෂ වනුයේ ඒ ඒ යක්කම් පෙළපාලිවල සහ රංග භාණ්ඩවල විවිධත්වය මතය. වයසින් මුහුකුරා ගිය අයෙකු විසින් යක්කම් පෙළපාලි ඉදිරිපත් කිරීම ද විශේෂත්වයකි. නාට්‍යමය ලක්ෂණ අන්තර්ගත කොහොඹා යක් කංකාරියෙහි පෙළපාලිවල සංඛ්‍යාව පිළිබඳ විවිධ මත පවතී. එසේ වුවත් උරා යක්කම, වැදි යක්කම, නයා යක්කම, සිතා යක්කම හා දර්පණ යක්කම යන සංඥා නාමයන්ගෙන් හැඳින්වෙන යක්කම් පහක් ඉදිරිපත් කෙරේ. මෙම පර්යේෂණයේ දී සාකච්ඡා කෙරෙනුයේ එක් එක් යක්කම් පෙළපාලිවල අන්තර්ගත සමාජ විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ පිළිබඳවයි. විශේෂයෙන් උරායක්කමේ උරා කොටස්කර දැක්වීමේ දී දක්නට ලැබෙන සමාජ ස්ථර විවිධත්වය හා වැදි යක්කමේ දී ඉදිරිපත් කෙරෙන ආගන්තුක සත්කාර පිළිබඳ මෙහිදී විශේෂ අවධානය යොමු කෙරේ. මෙම අධ්‍යයනය උඩරට නර්තන සම්ප්‍රදායයට අයත් යක්කම් පෙළපාලිවලට පමණක් සීමා වෙයි. මෙතෙක් පර්යේෂකයන්ගේ අවධානයට යොමු වී ඇත්තේ යක්කම් පෙළපාලිවල අන්තර්ගත නාට්‍යමය ලක්ෂණ පිළිබඳ පමණි. එහෙත් මේ පර්යේෂණයේ දී අදාළ යක්කම් පෙළපාලිවල සමාජ විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කෙරෙන අතර එය කාලීන අවශ්‍යතාවක් බව ද කිව යුතු ය. මෙම පර්යේෂණ කාර්යයේ දී ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය, ද්විතීය මූලාශ්‍රය සහ ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන ආදී මූලාශ්‍රය භාවිත කෙරේ. මේ අනුව යක්කම් පෙළපාලිවල සමාජ විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ අධ්‍යයනයෙහි නියැලෙන අනාගත පර්යේෂකයන්ට මෙය උපකාරී වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

ප්‍රමුඛ පද: යක්කම්, පෙළපාලි, සමාජ විද්‍යාත්මක, රංග භාණ්ඩ, නාට්‍යමය ලක්ෂණ

MRICDS2024-1008

**அசைவின் படிமங்கள் : தஞ்சை இராஜராஜேஸ்வரர் கோவிலில்
செதுக்கப்படுள்ள நடன சிற்பங்களை அடிப்படையாகக் கொண்ட ஆய்வு**

ஷப்னா இக்பால்

கலை வரலாறு மற்றும் அழகியல் துறை, மகாராஜா சாயாஜிராவ் பரோடா
பல்கலைக்கழகம், இந்தியா

Safnaiqbal11@gmail.com

நடனக்கலை என்பது பொதுவாக அசைவுகளை மொழியாகக் கொண்டது. அது எப்போதும் சமூகத்தில் பல்வேறு விடயங்களுடன் வெளிப்பாட்டு வடிவமாகவோ, சமூகத் தொடர்பாடலாகவோ இணைந்து வெளிப்படும். குறிப்பாக சிற்பக்கலை, கட்டிடக்கலை, சடங்கு மற்றும் கோட்பாடு ஆகியவற்றுடன் இணைந்து வெளிப்படும் தன்மை கொண்டது. ஆரம்பகால மனிதன் எவ்வாறு தமது உணர்வுகளை அசைவு மற்றும் சைகைகளுக்கூடாக பகிர்ந்து கொண்டார்களோ அதைத்தொடர்ந்து ஒவ்வொரு ஆட்சி காலத்திலும் நடனம் மற்றும் நடனக் கலைஞர்களை வரவேற்றல் என்பதும் காணப்பட்டது. அதனை வரலாற்று சான்றுகள் மூலமாக அறிய முடிகின்றது. அந்தவகையில் இன்றும் பேசப்படுகின்ற சோழர் காலமானது நடனத்தின் அசைவுகளை மிகவும் நுண்ணியமாகவும், அக்கலைஞர்களுக்கான அந்தஸ்தையும் வழங்கியதுடன் அவர்களை நினைவுகூர்ந்த ஒரு காலகமாகவே வரலாற்று ரீதியாக நோக்கப்படுகின்றது. அவ்வகையே கோவில்களின் கட்டட நிர்மாணிப்பில் நடனக் கலைஞர்களையும், அவர்களது சேவையையும் செதுக்களாக கொண்டுவந்துள்ளமைக்கான பல சான்றுகள் உள். அதில் பத்தாம் நூற்றாண்டில் சோழர்களால் கட்டடப்பட்ட இராஜராஜேஸ்வரர் கோவில் பற்றி பேசும் பொழுது தஞ்சையை ஆண்ட சோழர்களின் காலத்தினுடைய பெருமையை, அவர்கள் கொண்டிருந்த கலை செல்வத்தை அந்த கட்டடத்தில் வியாபித்துள்ளனர். அதை ஒட்டியே அதில் காணப்படும் சிற்பத்தின் பெருமை என்பதும் மிக முக்கியமானது. தஞ்சையின் பிரதட்சனபாதையின் பகுதியில் சிவனின் ந னத்துடன் கரணங்களை கொண்ட நடன அசைவுகள் செதுக்கப்பட்டுள்ளன. அவற்றுடன் மிகவும் முக்கியமான ஒன்றாக அன்றைய காலத்தில் கோவில் நடனமாடிய கலைஞர்களது பெயர்களும், அவர்களது வாழ்விடம் தொடர்பான விடயங்களும் கல்வெட்டாக கோவிலின் பீடத்தில் செதுக்கப்பட்டுள்ளன. இந்த ஆய்வானது இராஜராஜேஸ்வரர் கோவிலினுடைய கட்டிடத்துடன் இணைந்து அசைவுகளை வெளிப்படுத்தும் கரணங்களின் வடிவங்கள் எவ்வாறு அந்தக் காலகட்டத்தின் உடைய நடன சிற்பபை பறைசாற்றும் வகையில் காணப்படுகின்றன, கல்வெட்டில் காணப்படும் தேவதாசிகள் தொடர்பான விடயங்களின் கதையாடல்கள் என்ன, நடனம் என்பது எவ்வாறு கட்டடக்கலையுடன் இணைந்து இருந்தது, அங்கு காணப்படும் சிற்பங்களினுடைய அசைவுகள் எவ்வாறு நாட்டிய சாஸ்திரம் கூறும் அசைவுகளை மையமாகக் கொண்டு பேசுகின்றன, மேலும் அவை எவ்வாறு இன்று பயில்வில் கொண்டுவரப்பட்டுள்ளன போன்ற வினாக்களை மையப்படுத்தியது. குறிப்பாக ஆற்றுக்கலைகள் பற்றி பேசுகையில் வெறுமனே காண்பிய ரீதியாக ஆற்றுகை செய்யப்படும் விடயங்களை மட்டுமே பேசுகின்றோம். வரலாற்றின் திரிபும் அதன் மையப்புள்ளியும் சில விடயங்களை வரம்பிலேயே வைத்துள்ளது. இன்றும் சோழர்களின் அடையாளமாகக் கட்டடக்கலை பேசப்படுகிறது. ஆனால் அவற்றிலுள்ள நடனக்கலை வெறுமனே அலங்கரிப்பாகவே பார்க்கப்படுகின்றது. இவ்விடைவெளியை பூர்த்தி செய்யும் வகையில் இவ்வாய்வு அமைகின்றது.

குறிச்சொற்கள்: நாட்டியசாஸ்திரம், கரணங்கள், கல்வெட்டு, பிரதட்சனபாதை, செதுக்கல்

MRICDS2024-1023

මහියංගන පෙරහැරේ නර්තනයන් සිදු කිරීමට පෙර දඹාන කොටබකිනියෙහි වැදි ජනයා විසින් සිදු කරනු ලබන හැත්මේ ශාන්ති කර්මයෙහි වර්තමාන ස්වරූපය පිළිබඳව විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්.

බුද්ධික හේරත්

මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජීය විද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනය, පේරාදෙණිය

විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව

hmbikherath@gmail.com

මහියංගන රජමහා විහාරය කේන්ද්‍ර කරගෙන සිදු කරන පෙරහැර සෑම වර්ෂයක ම සැප්තැම්බර් මාසයේ දී සිදු කරනු ලබන අතර, දඹාන කොටබකිනියෙහි වැදි ජනයා ද මෙම පෙරහැර සඳහා නර්තනයෙන් දායක වේ. එහි දී කොටබකිනියෙහි වැදි ජනයා විසින් පෙරහැරෙහි නර්තනයන් සිදු කිරීමට පෙර හැත්මේ ශාන්ති කර්මය සිදු කරනු ලබයි. මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණ වන්නේ මහියංගන පෙරහැරේ නර්තනයන් සිදු කිරීමට පෙර දඹාන කොටබකිනියෙහි වැදි ජනයා විසින් සිදු කරනු ලබන හැත්මේ ශාන්ති කර්මයෙහි වර්තමාන ස්වරූපය පිළිබඳව විමර්ශනාත්මකව අධ්‍යයනය කිරීමයි. ගුණාත්මක පර්යේෂණයක් වූ මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය ලෙස සම්මුඛ සාකච්ඡා, කුඩා කණ්ඩායම් සාකච්ඡා සහ සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ මගින් ලබා ගත් දත්ත භාවිත කෙරිණි. ද්විතීය මූලාශ්‍රය ලෙස වැදි ජනයා සහ ඔවුන්ගේ ශාන්ති කර්ම පිළිබඳව රචනා වූ පර්යේෂණ ග්‍රන්ථ සහ ශාස්ත්‍රීය ලිපි ලේඛන භාවිත විය. දත්ත විස්තර කරන ලද්දේ විස්තරාත්මක ක්‍රමවේදය යටතේ ය. අනිකුත් දී සෑම වැදි ගෝත්‍රයක් විසින් ම හැත්මේ ශාන්ති කර්මය සිදු කරනු ලැබ තිබේ. එහෙත් වර්තමානයේ දී දඹාන කොටබකිනියෙහි වැදි ජනයා පමණක් මෙය සිදු කරනු ලබන අතර, එහි අරමුණ වන්නේ මහියංගන පෙරහැරට පෙර නෑ යකුන්ගේ ආශීර්වාදය ලබා ගැනීමයි. මෙම වර්තමාන අරමුණ අනිකුත් හැත්මේ ශාන්ති කර්මය සිදු කිරීමේ අරමුණුවලින් වෙනස් වේ. අනිකුත් දී හැත්මේ ශාන්ති කර්මය සිදු කරනු ලැබුවේ සෞභාග්‍ය ලබා ගැනීම, කලට වැසි ලබා ගැනීම, දඩයම් සුලබ කර ගැනීම යන අරමුණු සඳහා යි. එහෙත් වර්තමානයේ දී හැත්මේ ශාන්ති කර්මය පැවැත්වීමේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ මහියංගන පෙරහැරේ නර්තනය සිදු කිරීමට පෙර නෑ යකුන්ගේ ආශීර්වාදය ලබා ගැනීම වන අතර, සෙසු අරමුණු අවශේෂ අරමුණු වේ. ඒ අනුව වර්තමාන හැත්මේ හැත්මේ ශාන්ති කර්මය සිදු කිරීමේ අරමුණ වෙනස් වී තිබේ. තව ද වර්තමානයේ දී හැත්මේ ශාන්ති කර්මය සඳහා භාවිත කරන පූජා භාණ්ඩ සහ එය සිදු කරන පිළිවෙත ද වෙනස් වී තිබෙන අතර , ඒ සඳහා ධනවාදයෙහි බලපෑම මෙන් ම සමාජ නවීකරණය ද හේතු වී තිබේ.

ප්‍රමුඛ පද- මහියංගන පෙරහැර, වැදි ජනයා, කොටබකිනිය, හැත්මේ, සමාජ නවීකරණය

ක්ෂේත්‍රයේ දී දත්ත ලබා ගැනීමේ දී දැක්වූ සහයෝගය වෙනුවෙන් දඹාන කොටබකිනියෙහි ආදිවාසී වැදි ජනයාට ස්තූතිවන්ත වෙමි. තවද පර්යේෂණය සඳහා ලබා දුන් සහයෝගය වෙනුවෙන් මහාවාරිය ප්‍රියංකා වීරසේකර, නිශ්ශංක විජේමාන්න, දඹානේ ගුණවර්ධන යන අයට ස්තූතිවන්ත වෙමි.

MRICDS2024-1040

මිරිස්ස පොල්පිටිය හා බැඳුණු ලී කෙළි නර්තනය පිළිබඳ ගුණාත්මක පර්යේෂණයක්

නෙත්මි අංජලී^{1*} රනුල් කල්හාර්² ඉරංගා වීරක්කොඩි³

¹ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව

²ආනන්ද විද්‍යාලය, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව

³සෞන්දර්ය විශ්ව විද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව

*anjaleelgc24@gmail.com

ලී කෙළිය යනු පුරාණ ද්වන්ද හා සමූහ සටන් ක්‍රම සිහි ගන්වන ජන ක්‍රීඩාවක් බව මූලාශ්‍රයන්හි සඳහන් වන්නකි. මෙම ක්‍රීඩාව ආරම්භ කරනුයේ තුනුරුවන්ගේ හා දේවියන්ගේ ආශීර්වාදය ලබාගනිමිනි. දේවියන් ඉදිරියේ කරන දේව නැටුමක් ලෙස ද රජුන් ඉදිරියේ කරන රාජ නැටුමක් ලෙසින් ද ලී කෙළිය පැවති බව ලී කෙළි කවි ගායනාවල කියැවෙන්නකි. ලී කෙළිය සඳහා මුල් අවස්ථාවේ දී භය දෙනෙකු පමණක් සහභාගි වූ බවත්, එක නම ඇති - එක උස ඇත්තවුන්ට ලී කෙළිය හුරු කරවීම එකල සිරිත වූ බවත් මේ ක්‍රීඩාව ආශ්‍රිත කවිවල කියැවෙන්නකි. මෙය මාතර - මිරිස්ස ග්‍රාමය කේන්ද්‍රව සිදු කළ ගුණාත්මක පර්යේෂණයකි. පොල්පිටිය පොරපොල්පිටියට සමගාමී ව පැවති සංස්කෘතික මංගල්‍යයෙහි දී පටිගත කළ ශ්‍රව්‍ය-දෘශ්‍යපට විමසුම, ලේඛන පරීක්ෂාව, සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ හා සම්මුඛ සාකච්ඡා ඇසුරෙහි දත්ත රැස්කොට තිබේ. ලී කෙළියෙහි නර්තන වින්‍යාසය හා ජන නාදමාලා අවබෝධ කරගැනීම, වත්මනේ මෙකී ක්‍රීඩාව සිදු කෙරෙන ස්වභාවය පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම මෙන් ම මෙම සංස්කෘතිකාංගය හා බැඳී පවතින අස්පර්ශනීය සංස්කෘතික උරුමය විමසීම මෙහි පර්යේෂණ අරමුණ වෙයි. මිරිස්ස පොල්පිටිය/පොරපොල්පිටිය අවසානයෙහි පැවැත්වෙන පෙරහැර හා සංස්කෘතික දැක්මෙහි මෙම ලී කෙළි නර්තනාංගය ප්‍රමුඛ අංගයකි. ලී කෙළියෙහි මෙන් ම පොරපොල් ක්‍රීඩාව ප්‍රධාන ව සිදු කරන සියලු වත්පිළිවෙත්හි පුරුෂ පාර්ශ්වය පමණක් දායකත්වය දැක්වීම මෙකී අධ්‍යයනයේ දී නිරීක්ෂණය වූවකි. පත්තිනි ඇඳහිල්ල හා සබැඳි විශ්වාස, සම්මත සහ අභිචාරවිධි ඊට හේතු වී ඇති බව හෙළි වූවකි. අඩියක් පමණ දිගැති රවුම් ලී කැබලි දෙකක් දැනට ගෙන, ජෙලි දෙකක් වන සේ මුහුණට මුහුණ ලා සිටිමින්, ලී කැබලි එකිනෙක තට්ටු කරමින්, රවුමට කැරකෙමින් විවිධ රටාවලට අනුව නැටුමක යෙදෙමින් මෙම ක්‍රීඩාවෙහි නියැලේ. කවි ගායනා සහ බෙර වාදන ද මෙම නර්තනාංගය හා බද්ධ වී පවතී. එකී ලී කෙළිය ක්‍රීඩා කරන්නන්ට පමණක් නොව බල බලා සිටින්නන්ට ද වමන්කාර ජනක ය. විවේකය ගත කිරීමේ විනෝදාංගයක් වශයෙන් මෙම ක්‍රීඩාව පැවැත්වූව ද පූජාර්ථය ද මෙකී ක්‍රීඩාවෙහි දැකිය හැකි වන්නකි. මෙය මාතර - මිරිස්ස ග්‍රාමයෙහි ජීවමාන උරුමයක් ලෙස පවත්වා ගෙන එනු ලබන මෙය ශ්‍රී ලාංකේය අස්පර්ශනීය සංස්කෘතික උරුමයක් බව ගම්‍ය වන්නකි. එබැවින් ලී කෙළිය වූ කලී මානව වර්ගයාගේ නිර්මාණ හෙවත් මනුෂ්‍යත්වයේ ප්‍රකාශන ලෙස අගය කළ යුතු, පිළිගත යුතු, සංරක්ෂණය කළ යුතු සංස්කෘතික දේපලකි. එය සංරක්ෂණය හා සුරක්ෂාව සඳහා යෝජනාවලියක් ද මෙමගින් සාකච්ඡා කෙරෙයි.

ප්‍රමුඛ පද: ලාංකේය ජන ක්‍රීඩා, පත්තිනි ඇඳහිල්ල, වාවක සම්ප්‍රදාය, අස්පර්ශනීය සංස්කෘතික උරුමය, සුරක්ෂණය

MRICDS2024-2017

**මහනුවර දළදා මාලිගාව හා නර්තනය : මහනුවර යුගය ඇසුරින් කෙරෙන
නර්තන ඉතිහාසකරණ අධ්‍යයනයක්**

කේ.එම්.එච්.සී. කරුණානායක

මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජීය විද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනය, පේරාදෙණිය

විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව

harshikarunanayaka2@gmail.com

ශ්‍රී ලාංකේය ඉතිහාසයෙහි, රාජ්‍යත්වය තහවුරු වීම හා සම්බන්ධ ප්‍රධානතම ආගමික සංකේතය වූයේ, දළදා වහන්සේ රජුගේ භාරකාරිත්වයේ තබාගැනීමයි. අනුරාධපුර යුගයේ කිත්තිරිමෙවන් රජ දවස දත්ත ධාතුන් වහන්සේ මෙරටට වැඩම වීමෙන් පසුව මහනුවර යුගය තෙක්ම මෙම සම්ප්‍රදාය නොවෙනස්ව පැවති ඇත. ඒ අනුව, දළදා වහන්සේ උදෙසා සිදුකරන වත්පිළිවෙන් හා පූජෝපහාර සංස්කෘතියක් දළදා මාලිගාව මුල්කොට ගෙන නිර්මාණය විය. මේ අතර හේරි වාදනය, ගායනය හා නර්තනය යොදාගත් බවට තොරතුරු හමු වේ. අනුරාධපුර යුගයේ සිටම මෙම කලාංගයන් පූජෝපහාර සඳහා යොදා ගත්ත ද, මහනුවර යුගයේ දී ඒ සඳහා සුවිශේෂ ස්ථානයක් හිමි වී ඇත. ඒ අනුව, මහනුවර යුගයේ දළදා පූජෝපහාර සඳහා නර්තනය යොදා ගෙන ඇත්තේ කෙසේද දළදා පෙරහැර ආශ්‍රිත නර්තනයන්ගේ ඇති වූ වෙනස්කම් මොනවාද යන්න සොයා බැලීම පර්යේෂණයේ ප්‍රධාන ගැටලු වේ. එනමින්, මෙම පර්යේෂණය මහනුවර දළදා මාලිගාව මූලික කර ගනිමින්, එහි වත්පිළිවෙන් සඳහා සම්බන්ධ පාරම්පරික පිරිස්, නර්තන ගුරුකුල මෙන්ම මෙම මාතෘකාව ආශ්‍රිත පර්යේෂණ සිදුකර ඇති පර්යේෂකයන් ඇසුරින් සිදු කෙරේ. පර්යේෂණ අරමුණු ලෙස, දළදා පූජෝපහාර සඳහා යොදාගත් නර්තනාංග හඳුනාගැනීම, දළදා මාලිගාවෙන් නර්තනයට ලැබී ඇති රාජ්‍යය අනුග්‍රහය සහ නර්තනයේ විකාශනයට දළදා මාලිගාව ආශ්‍රිතව සිදුව ඇති බලපෑම් හඳුනාගනිමින්, ඒවා ලේඛන ගත කිරීම මූලික වේ. විස්තරාත්මක පර්යේෂණයක් ලෙස සිදුකරන මෙහි, පර්යේෂණ විධික්‍රම ලෙස ක්ෂේත්‍ර නිරීක්ෂණ, සම්මුඛ සාකච්ඡා, ලිපි ලේඛන හා ද්විතියික මූලාශ්‍ර පරිශීලනය යොදාගනී. මෙහිදී, ගුණාත්මක හා ප්‍රමාණාත්මක දත්ත අධ්‍යයනය කිරීම සිදුවන බැවින් මිශ්‍ර ක්‍රමවේදය භාවිත කෙරේ. ඉහත විධික්‍රම භාවිතයෙන් රැස් කරගනු ලබන තොරතුරු නර්තන ඉතිහාසකරණය සම්බන්ධ න්‍යායන්ට අනුව විශ්ලේෂණය හා අර්ථකතනය කිරීම සිදු වේ. පර්යේෂණ අන්තර්ගතයෙහි, මහනුවර යුගයේ දළදා පූජෝපහාර හා සම්බන්ධ ඉතිහාසය ද, ඒ සඳහා යොදා ගත් නර්තනාංග හා ඒවායේ විකාශනය සිදු වී ඇති ආකාරය ද සවිස්තරාත්මකව දැක්වේ. පර්යේෂණ ගැටලුවට අදාළව මෙතෙක් සොයාගත් තොරතුරු අනුව මහනුවර යුගයේ දළදා පූජෝපහාර සඳහා නර්තනය යොදාගත් ප්‍රධානතම අවස්ථාව පෙරහැර මංගල්‍යය ලෙස හඳුනාගත් අතර එහිදී, දළදා පෙරහැර සඳහා එක් වූ නර්තනාංගයන් රජුගේ සහ පසුකාලීනව දියවඩන නිළමේවරුන්ගේ රුවිකත්වය මත විවිධ වෙනස්කම් වලට ලක් වී ඇති බව ආනාවරණය විය.

ප්‍රමුඛ පද: දළදා මාලිගාව, නර්තනාංග, පූජෝපහාර, මහනුවර යුගය, විකාශනය

MRICDS2024-2037

උඩරට සූනියම් ශාන්තිකර්මය හෙවත් උඩරට තොවිලයෙහි ගායන, වාදන සහ
නර්තන පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්

ටී. ජී. ඒ. එම්. අයි. ටැංවත්ත

මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජීය විද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනය, පේරාදෙණිය

විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව

tanwaththa@gmail.com

ශ්‍රී ලාංකේය දේශීය ශාන්තිකර්ම සාහිත්‍යයෙහි උඩරට සූනියම් ශාන්තිකර්මය හෙවත් උඩරට තොවිලයෙහි දක්නට ලැබෙන ගායන, වාදන සහ නර්තන පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම මෙම පර්යේෂණයේ අපේක්ෂාවයි. උඩරට ශෛලියට අනුව ගොඩනැගී ඇති මෙම යක් ශාන්තිකර්මය උඩරට සම්ප්‍රදායට අයත් ප්‍රධාන ශාන්තිකර්මය වන, කොහොඹාකංකාරි ශාන්තිකර්මයෙහි ගායන, වාදන, නර්තනයන්ට සාපේක්ෂව වෙනස්කම් රැසකින් යුක්ත ය. ඒ අනුව “උඩරට සූනියම් ශාන්තිකර්මයට අයත් සුවිශේෂතා මොනවාද?, උඩරට සූනියම් ශාන්තිකර්මය, පහතරට සූනියම් ශාන්තිකර්මයෙන් වෙනස් වන්නේ කෙසේද?, කොහොඹාකංකාරි ශාන්තිකර්මය සමඟ මෙම යක් ශාන්තිකර්මය අතර ඇති සමාන අසමානතා මොනවාද?, උඩරට සූනියම් ශාන්තිකර්මය ජනප්‍රිය නොවීමට බලපෑ හේතු මොනවාද?” යන්න මෙම පර්යේෂණයට අදාළ පර්යේෂණ ගැටලු වේ. ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය යටතේ අධ්‍යයනය කෙරෙන මෙම පර්යේෂණයේදී පාරම්පරික ශාන්තිකර්ම ඇදුරන් හා විද්වතුන් සමඟ මූලික තොරතුරු සපයා ගැනීම සඳහා සම්මුඛ සාකච්ඡා සිදුකරන ලදී. එහිදී මන්නොඹ බණ්ඩාර තෙන්නකෝන් ඇදුරුතුමා, අවිර තෙන්නකෝන් ගුරුතුමා මෙන්ම පළිපාන වෙද ඇදුරුතුමා සමඟ ද සම්මුඛ සාකච්ඡා පවත්වන ලදී. මෙම පර්යේෂණය සඳහා දත්ත එක්රැස් කරගැනීමට අන්තර්ජාලය පරිශීලනය කිරීම, විඩියෝ දර්ශන නැරඹීම, ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ පරිශීලනය සඳහා පුස්තකාල මූලාශ්‍ර භාවිතය මගින් ද දත්ත එක්රැස් කිරීම සිදුකර ඇත. උඩරට ප්‍රදේශයේ අන් ශාන්තිකර්මයන්ට සාපේක්ෂව උඩරට තොවිලය ජනප්‍රිය නොවීම සඳහා මෙම ශාන්තිකර්මයේ තිබෙන ප්‍රබලත්වය, වර්තමානයේ පරම්පරා කිහිපයකට පමණක් සීමාවීම, වර්තමාන සමාජය යතුන් පිළිබඳ විශ්වාස නොකිරීම හා එය අවමානයක් කොට සැලකීම මෙන්ම බටහිර වෛද්‍ය ක්‍රමය අනුගමනය කිරීම ඊට හේතු වශයෙන් දැක්විය හැකි ය. උඩරට තොවිලය පහතරට සූනියම් ශාන්තිකර්මය සමඟ සංසන්දනය කිරීමේදී වාරිත්‍ර විධි, ගායනා, නාද මාලා, වාදන අවස්ථාවන් මෙන්ම නර්තන අංගයන්හි වෙනස්කම් ගණනාවක් දැකිය හැකි ය. මෙහිදී වෙනස්කම් ගණනාවක් දක්නට ලැබුන ද සමානතා ද පවතින හෙයින් එම ශාන්තිකර්මයෙහි දෘශ්ටිකෝණයෙන් එය විමර්ෂණය කිරීම වඩාත් සුදුසු බව දැක්විය හැකි ය. ඒ අනුව උඩරට සම්ප්‍රදායට අයත් යක් ශාන්තිකර්ම පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගනිමින් එහි අතීත ස්වභාවය සහ වර්තමාන භාවිතය පිළිබඳ මෙම පර්යේෂණය ඔස්සේ නිගමනය කළ හැකි ය.

ප්‍රමුඛ පද : උඩරට, ගායන, තොවිලය, නර්තන, වාදන, සූනියම්

MRICDS2024-1060

An Analysis of Potentials of Sri Lanka as a Wellness Tourism Destination with Special Reference to Reiki

D.P.C.W. Karunaratne^{1*}, D.A.C.S. Silva¹

¹University of Colombo, Sri Lanka

*shani2003100@yahoo.co.uk

The importance of finding the balance between the mental and physical components of one's life and the maintenance of emotional well-being is undisputed. Preventing illness and keeping attitudes in check seem to matter for most people. Therefore, ensuring wellness while on holiday has been recognized as one of the key motives for travel. Diverse perspectives have identified wellness tourism as a market with great potential for countries like Sri Lanka. This niche market, at a glance, promises potential. Sri Lanka is already known globally as a unique destination encompassing Ayurveda, yoga, recreation, a hospitable host community, nature, history, heritage, and culture. However, a research gap is waiting to be explored on Sri Lanka's capacity as a Reiki healing tourist destination. In this research, the researcher recognizes the potential of promoting Sri Lanka as a Reiki wellness tourism destination by investigating the tourists' expectations and destination capacity as a successful Reiki healing destination, examining how well the service provider meets the expectations of the wellness tourists by evaluating the post visit feedback. As Reiki is never advertised and therefore, the destination choice is through word of mouth, this study was based on the results derived through the data collection of prominent Reiki masters who kept records of the feedback. Where necessary, when the feedback was vague or insufficient, clarifications were obtained via telephone interviews. The sample is 100 wellness tourists and 3 Reiki centers operating in Sri Lanka. Collected data to be developed into transcripts, analyzed, and then summarized. The findings of this research are expected to contribute to policy-making and strategy development as well as further research.

Keywords: Destination choice, Destination expectations, Reiki, Wellness tourism

Body, Space, and Identity

- MRICDS2024- 1009 Embodied Liberation: Exploring Gender Dynamics and Aesthetic Expression in the 'Horon' Dance of Turkey's Black Sea Region
Eranda Mahagamage, Meral Erdem
- MRICDS2024-1010 Distribution of Anthropometric Characteristics Among Kandyan Dance Practitioners of University of Visual and Performing Arts-Sri Lanka
M.K.J.K.B Dharmapriya, P.N. Hettige, R.H Kuruppuge
- MRICDS2024-1015 චලනබද්ධ තදනුභූතිය සහ එපික් රංග ශෛලිය: නරඹන්නා වෙත කෙරෙන සංවේදනය : පහතරට දරු නැලවිල්ල ඇසුරෙන්
බුද්ධිනී රසාරා
Sensation up on the Audience through Kinesthetic Empathy and Epic Theatre: Analysis based on Daru Nelawilla Ritual of Low Country Dance
- MRICDS2024- 1021 උඩරට නර්තනය සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය: පශ්චාත් යටත් විජිත යුගය ඇසුරෙන් කෙරෙන ඓතිහාසික සහ නර්තන මානවවංශ වේදාත්මක අධ්‍යයනයක්
සරනා සතරසිංහ
Kandyan Dance and Gender: A Historical and Dance Ethnographical Study in Postcolonial Sri Lanka
- MRICDS2024- 1049 தமிழ் பாரம்பரிய அரங்கின் அழகியல் : முல்லைத்தீவு கோவலன் கூத்தை அடிப்படையாகக் கொண்ட ஆய்வுசெல்வராசா ராகவேந்தன்
Aesthetics of Tamil Traditional Theatre: A Research Based on Mullaitivu Kovalan Koothu
- MRICDS2024- 2038 A Practice-led Research on the Relationship Among Rasa, Somatics, and Ecology in Bharatanatyam
S. Mikolai
- MRICDS2024- 1061 மலையகச் சடங்கின் உடல்மொழி, இசை வெளிப்பாட்டின் கூட்டு உயிர்மத்தின் நம்பிக்கைகள்: சுடலை மாடன் சடங்கு மற்றும் காமன் கூத்து தொடர்பான ஓர் ஆய்வு
செல்வராஜ் ரஜீவ்
Beliefs of Collective Vitality in Body Language, Musical Expression of (Sri Lanka's) Hill Country Ritual: A Research of Sudalai Madan Ritual and Kaman Koothu

MRICDS2024-1009

Embodied Liberation: Exploring Gender Dynamics and Aesthetic Expression in the 'Horon' Dance of Turkey's Black Sea Region

Eranda Mahagama^{1*}, Meral Erdem¹

¹Istanbul Medeniyet University, Turkey

**erandamahagama@gmail.com*

The relationship between dance and gender identity is characterized by tension, particularly evident in the historical dichotomy between male and female expressions within the realm of dance. This phenomenon transcends geographical boundaries, manifesting as a pervasive feature in both Eastern and Western cultural contexts. The categorization of dance into male and female domains is intricately tied to corporeal attributes, with a pronounced emphasis on bodily forms and movement patterns. This delineation is notably conspicuous in traditional dance forms. The gendered division inherent in dance practices contributes to societal gender distinctions and fosters stereotypical perceptions. Traditional dances, in particular, serve as prominent arenas where these gender-specific divisions are accentuated through nuanced choreographic elements, thereby contributing to the perpetuation of societal norms and expectations. The embodiment of gender roles is pronounced through nuanced choreographic elements, thereby contributing to the perpetuation of societal norms and expectations. The separation of dance into distinct male and female characteristics frequently leads to the objectification of women within the dance context. The 'Horon' dance in Turkey stands out in this context as a distinctive anomaly. Unlike conventional dance forms, 'Horon' does not adhere to the customary male-female dichotomy. During 'Horon' performances, the body does not conform to traditional gendered shapes, challenging established norms and offering an alternative perspective on gender expression within the realm of dance. This study examines the influence of 'Horon' on gender dynamics in Turkish society, exploring its potential as an illustrative case in elucidating the interplay between aesthetics and gender politics. The study aims to interpret the aesthetic discourse of the 'Horon' dance within the framework of theories such as Judith Butler's Performativity, offering insights into the intersection of aesthetics, feminism, and gender. Methodologically, the research will employ a literature review and content analysis to scrutinize and derive meaning from the gathered data.

Keywords: Aesthetics, Dance, Gender, Horon, Objectification,

MRICDS2024-1010

Distribution of Anthropometric Characteristics Among Kandyan Dance Practitioners of University of Visual and Performing Arts-Sri Lanka

M.K.J.K.B. Dharmapriya ^{1*}, P.N. Hettige ², R.H. Kuruppuge ³

¹ Department of Musculoskeletal Sciences, University Hospital General Sir John Kothalwala Defense University

²Department of Dance Science, International Institute of Life Science

³Departement of Operational Management, Faculty of Management, University of Peradeniya
jenadpst@gmail.com

Anthropometric characteristics are distributed in a unique way among sports players and other physical activity practitioners according to their training and nutrition regimes. Traditional Kandyan dancing is a performing art practiced in Sri Lanka in both professional and recreational aspects. This study was designed to determine the distribution of several anthropometric characteristics among undergraduate Kandyan dance practitioners of the University of Visual and Performing Arts. This was a descriptive cross-sectional study using 85 subjects of both genders in several educational levels. Informed consent was taken after the explanation of the data collection procedure. Socio-demographic characteristics and data on dance practice/training were collected using interviewer-administered questionnaires, which were validated in the pilot study. Hip circumference, waist circumference, height, and body weight (BW) were calculated using standard methods. Body mass index (BMI) and waist-to-hip ratio (WHR) were calculated from those values. Fat percentage (PF) was calculated using the skin fold thickness method. From that value, lean body percentage (LBP), lean body mass and fat mass were calculated. There were 60 females and 25 males in sample (21 to 30 years). The height was 1.57 ± 0.1 m, BW was 49.1 ± 8.6 kg, BMI was 20.1 ± 3.7 kg/m², WHR was 0.78 ± 0.07 , PF was $19.90 \pm 9.49\%$ and LBP was $79.79 \pm 9.45\%$ among the population. In 95% confidence interval, when considering the whole population, BW showed significant correlations with age, years of dance practice and training hours per day. And LBP showed a significant correlation with training hours per day. In male subjects, BW showed correlations with age and years of dance practice. BMI, PF and LBP showed a significant correlation with training days per week ($p < 0.05$). Selected anthropometric characteristics were distributed within the healthy range among Kandyan dance practitioners. Further several attributes of their training regime may have effects on the distribution of anthropometric characteristics.

Keywords: Anthrapometric chractersitics, Body mass index, Fat percentage, Kandyan dance, Lean body percentage, Waist to hip ratio

MRICDS2024-1015

වලනබද්ධ තදනුභූතිය සහ එපික් රංග ශෛලිය නරඹන්නා වෙත කෙරෙන
සංවේදනය: පහතරට දරු නැලවිල්ල ඇසුරෙන්

බුද්ධිනී රසාරා

ප්‍රාසංගික කලා අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රීපාලි මණ්ඩපය, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව
buddrasara@gmail.com

පහතරට නර්තන සම්ප්‍රදායෙහි පැවැත්වෙන රට යකුම හෙවත් රිද්දියාගය නමැති ශාන්තිකර්මයේ “දරු නැලවිල්ල” නාට්‍යමය අවස්ථාව පිළිබඳ න්‍යායාත්මක සහ තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම මේ පර්යේෂණයෙහි මූල්‍ය අරමුණයි. බර්ටෝල්ට් බ්‍රෙෂ්ට්ගේ එපික් රංග ශෛලිය සහ ඩියොඩ්‍රා ස්ක්ලාර් විසින් හඳුන්වා දෙන ලද වලන බද්ධ තදනුභූතිය (Kinesthetic Empathy) යන න්‍යායන් ද්විත්වය මේ පර්යේෂණය සඳහා පාදක කරගැනෙයි. වලන බද්ධ තදනුභූතිය යනු වෙනත් පුද්ගලයකුගේ ශරීර වලනයක් විඳීමෙන් සහ ශාරීරික අත්දැකීමක් හේතුවෙන් තමන්ගේ ශරීරයට ඒ මොහොතේ දී සංවේදී වන අත්දැකීමක් හෝ හැඟීම් සමුදායක් හෙවත් කම්පනයමය තත්ත්වයකි. යම් නර්තනයක් වේ ද, අපට ඇසින් දැක රසවිඳිය හැකි වුවත් එය මූලික වශයෙන් වලන බද්ධ කලාවක් බව ඇත්තේ ඩේලි විසින් සඳහන් කොට ඇත. බ්‍රෙෂ්ට්ගේ එපික් රංග ශෛලිය යනු ප්‍රේක්ෂකයා ඥානනයට පත් කරනු ලබන ක්‍රියාවලියක් මෙන් ම ඥානනීය සහ ක්‍රියාකාරී වූ ද තත්ත්වයක් කරා රැගෙන යාමකි. වලන බද්ධ තදනුභූතිය ඒ මොහොතේ දී සිදු වී අවසන් වනු ඇත. එහෙත් බ්‍රෙෂ්ට්ගේ එපික් රංග රීතියට අනුව රංගය අවසන් වූ පසු ප්‍රේක්ෂකයා නැවත පියවි සිහියට පැමිණීමක් සිදු වේ. කිසියම් පුද්ගලයකුගේ චරිතයක අභ්‍යන්තරයට ප්‍රේක්ෂකයා පිවිසීම පිළිබඳ විශ්වාසයක් ඔහු කෙරේ පැවැතියේ නැත. ආවේශ වීම පිළිබඳ රංග සංකල්පය ඔහු බැහැර කළ අතර ආවේශ වීම වෙනුවට ප්‍රේක්ෂකයා බුද්ධිමත් ලෙස ඒ හැසිරීම පිළිබඳ මනා අවබෝධයකින් යුතුව අවස්ථානුකූල ව මතු වන හැඟීම් ඉදිරිපත් කළ යුතු ය යන මතය දරමින් මෙය ඉදිරිපත් කර ඇත. පර්යේෂණය ක්‍රමවේදයේ දී මූලික වශයෙන් අහඹු ලෙස තෝරාගනු ලබන නරඹන්නන් සහ ඇදුරන් සොයා ගොස් ඔවුන් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡා සිදු කිරීමෙන් දත්ත රැස් කරගැනෙයි. ස්ථාන කිහිපයක පැවැති රට යකුම යාග මේ සඳහා පාදක කරගනු ලැබේ. වලනබද්ධ තදනුභූතිය සහ එපික් රංග ශෛලිය යන න්‍යායාත්මක ප්‍රවේශ ද්විත්වය ප්‍රේක්ෂක මඩුල්ල දෙසට හැරවීමේ දී ඔවුන්ට සංවේදනය වන ආකාරය එක ම විධික්‍රමයක් ද? නැත හොත් විසංවාදී ද? යන්නත් තර්ක කරනු ලැබේ. එපික් රංග ශෛලියෙහි පවතින්නේ නාට්‍යමය අරමුණකි. “දරු නැලවිල්ල” නාට්‍යමය ජවනිකාවෙහි පවතින්නේ අභිවාරාත්මක, භක්තිය පදනම් කරගත් අරමුණක් වුවත් එහි පවතින නාට්‍යමය අරමුණ වෙනස් වන්නේ නැත. ඒ ජවනිකාව විනිවිද බැලීමට ප්‍රායෝගිකත්වය පදනම් වූ න්‍යායක් ලෙස බර්ටෝල් බ්‍රෙෂ්ට්ගේ එපික් රංග ශෛලිය භාවිත කරනු ඇත. ඒ අනුව එපික් රංග ශෛලියත් “දරු නැලවිල්ල” අතර අරමුණු වෙනස් වුවත් අපගේ පර්යේෂණයෙන් එපික් රංගයෙහි අන්තර්ගත විධික්‍රමය භාවිත කරමින් “දරු නැලවිල්ල” පර්යේෂණාත්මක විශ්ලේෂණයකට ලක් කිරීම අපේක්ෂාවයි.

ප්‍රමුඛ පද: එපික් රංග ශෛලිය, වලනබද්ධ තදනුභූතිය, දරු නැලවිල්ල, රට යකුම, සුක්ෂ්ම වලන

MRICDS2024-1021

**උඩරට නර්තනය සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය:
පශ්චාත් යටත් විජිත යුගය ඇසුරෙන් කෙරෙන ඓතිහාසික සහ නර්තන
මානවවංශ වේදාත්මක අධ්‍යයනයක්**

සරන්‍යා සතරසිංහ
සෞන්දර්ය කලා විශ්වවිද්‍යාලය
saranyasatharasingha99@gmail.com

පශ්චාත් යටත් විජිත යුගය උඩරට නර්තන කලාව සම්බන්ධයෙන් වැදගත් සංදිස්ථානමය අවධියකි. මෙම පර්යේෂණය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ පශ්චාත් යටත් විජිත යුගයේ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සහ සාම්ප්‍රදායික උඩරට නර්තනය අතර ඇති සංකීර්ණ සම්බන්ධය පිළිබඳ ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කෙරේ. මුල්කාලීනව පුරුෂ මූලික නර්තන ක්‍රමයක් ලෙසත් ස්ත්‍රීය විෂයෙහි ගර්භිත විද්‍යාවක් ලෙසත් හඳුනාගත හැකි උඩරට නර්තනය, පශ්චාත් යටත් විජිත සමය වන විට ස්ත්‍රී පුරුෂ සමභාවිතාවක් ලෙස සමාජයෙහි ප්‍රචලිත වන්නට විය. එහිදී පශ්චාත් යටත් විජිත සමාජ වෙනස්කම් සහ සංස්කෘතික ගතිකත්වයන් උඩරට නර්තනයේ ස්ත්‍රී පුරුෂ භූමිකාවන්ට සහ නිරූපණයන්ට බලපෑම් කෙසේද යන්න මෙම පර්යේෂණයට මුල් වූ ගැටලුවයි. යටත් විජිත බලපෑම සහ ඉන් පසු යුගයේ සංස්කෘතික ප්‍රතිපත්ති මත සාම්ප්‍රදායික උඩරට නර්තනයේ දිශානතිය මෙන්ම සමාජ තත්වයේ වෙනස් වීම හඳුනාගැනීම මෙම පර්යේෂණයේ මූලික අරමුණයි. මෙම පර්යේෂණය සඳහා ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය අනුගමනය කෙරේ. ඒ අනුව ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ විස්තීර්ණ සාහිත්‍යය විමර්ශනය මගින් පශ්චාත් යටත් විජිත යුගයේ නර්තන කලාව පිළිබඳව කරුණු අනාවරණය කර ගන්නා ලද අතර ඓතිහාසික විශ්ලේෂණ, සහ ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවීණයන් සමඟ පවත්වන සම්මුඛ සාකච්ඡා දත්ත රැස් කිරීමේදී භාවිත කෙරේ. පශ්චාත් යටත් විජිත න්‍යාය, යටත් විජිත රංගවින්‍යාසය සහ ජාතිකවාදය යන න්‍යායන් යොදාගනිමින් දත්ත අර්ථකථනය කිරීමෙන් නිගමනයන්ට එළඹේ. යටත් විජිත යුගයෙන් පසුව ඇති වූ නව සංස්කෘතික ප්‍රවාහයේ බලපෑම උඩරට නර්තනයේ එතෙක් පැවති පුරුෂ ආකෘතිය සහ එහි ප්‍රකාශනය කෙරෙහි ද නව ස්ත්‍රී ආකෘතියක් කෙරෙහි ද සෘජුව බලපා ඇත. ඒ ඔස්සේ මෙතෙක් උඩරට නර්තනයේ පැවති වලන සහ අර්ථ ප්‍රකාශනයන්ට වෙනස් නව්‍ය ස්ත්‍රී පුරුෂ නර්තන ආකෘතියක් සමාජගත වූ අතර එය පොදු සමාජ පිළිගැනීම සහ දීර්ඝ කාලයක් පැවතීම මත සම්ප්‍රදායක් ලෙස සමාජයෙහි ස්ථාපිත වූ බව මෙම පර්යේෂණයෙන් නිගමනය කෙරේ. එමෙන්ම යටත් විජිතවාදය හමුවේ සාම්ප්‍රදායික නර්තනයන්ගේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සහ අනුවර්තනය වීමේ හැකියාව පිළිබඳ පුළුල් අධ්‍යයනයක් මෙන්ම ඇගයීමක් මෙම පර්යේෂණය මගින් ලබාදිය හැකි ය.

ප්‍රමුඛ පද: උඩරට නර්තනය, පශ්චාත් යටත් විජිත යුගය, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය, සංස්කෘතික අනන්‍යතාව, ප්‍රතිනිර්මාණය, නව සම්ප්‍රදායික ආකෘතීන්

MRICDS2024-1049

**தமிழ் பாரம்பரிய அரங்கின் அழகியல் : முல்லைத்தீவு கோவலன்
கூத்தை அடிப்படையாகக் கொண்ட ஆய்வு**

செல்வராசா ராகவேந்தன்
ரவர நாடகப் பாடசாலை யாழ்ப்பாணம்
sventhan123@gmail.com

ஈழத்தின் பாரம்பரிய கூத்துக்கள் ஆடல் மற்றும் பாடலை பிரதான மூலகங்களாகக் கொண்ட ஆற்றுகை வடிவங்களாகும். பிரதேச அடிப்படையில் வெவ்வேறு மோடிகளைக் கொண்டுள்ளது. இவை வடமோடி, தென்மோடி, வடபாங்கு, தென்பாங்கு, வாசகப்பா, காத்தவராஜன், கோவலன் கூத்து, வசந்தன்கூத்து, மகிழ்க்கூத்து என பல வகையானவை. இதில் முல்லைத்தீவு பிரதேசத்தின் தனித்துவமான ஆற்றுகை வடிவமே கோவலன் கூத்தாகும். இக் கூத்து கோவலன் கண்ணகியினுடைய தொன்மவியல் கதையுடன் தொடர்புடையது. வட்டக்களரி என்ற ஆற்றுகைவெளியிலே இன்று வரை ஆற்றுகை செய்யப்பட்டுவருகிறது. இந்த ஆய்வில் கோவலன் கூத்தின் ஆடல் சார்ந்த அழகியலே நோக்கப்படுகிறது. ஆற்றுகைக் கலைகளின் மிக முக்கியமான அம்சமே அழகியலாகும். அது ஆற்றுகையின் போது பல வழிகளில் வெளிப்படும் கோவலன் கூத்தின் அழகியலும் ஆடல் பாடலேயாகும். ஆடல் பாடல் என்ற அரங்க மூலகங்களின் ஊடாட்டமே இந்த ஆய்வின் பிரச்சினையாக உள்ளது. கோவலன் கூத்தின் தனித்துவமான ஆடல்கோலங்கள் எவை? ஆடலில் அழகியல் எவ்வாறு வெளிப்படுத்தப்படுகிறது? ஆடல், பாடல் மக்கள் மத்தியில் எப்படியான ஊடாட்டத்தினைக் கொண்டுள்ளது? என்பன ஆய்வு வினாக்களாகும். ஆடலின் அழகியலைக் வெளிக்கொணர்தல், ஆடல் கோலங்ளை ஆவணப்படுத்தல், ஆடல் மற்றும் பாடல் மக்களுடன் ஊடாடிக் கொள்ளும் முறைமையினைக் கண்டறிதல் என்பன இந்த ஆய்வின் நோக்கங்களாகும். இவ் ஆய்வு பண்புசார் முறையியலை அடிப்படையாகக் கொண்டது. முதலாம் நிலைத்தரவுகளைப் பெற களஆய்வு மற்றும் நேர்காணல் பயன்படுத்தப்பட்டுள்ளது. இதற்கு இரண்டாம் நிலைத்தரவுகளான இலக்கியங்கள் வலுச்சேர்க்கிறது. இந்த ஆய்வானது நெறியாளர்கள் மற்றும் நடன அமைப்பாளர்களுக்கும் பயனுடையதாக அமையும். அத்துடன் தமிழர் பாரம்பரிய அரங்குகளில் சக்திமிக்க மூலகமாகவே ஆடல் காணப்படுகிறது. அதனை பிற அரங்குகளில் பிரயோகிக்கின்ற போது அதன் அழகியலை கருத்தில் கொள்ள வேண்டும் என இந்த ஆய்வு பரிந்துரைசெய்கிறது.

திறவுச் செற்கள் : ஆடல், அழகியல், கூத்து, ஊடாட்டம்

MRICDS2024-2038

A Practice-led Research on the Relationship Among Rasa, Somatics, and Ecology in Bharatanatyam

S. Mikolai

Postgraduate Institute of Humanities and Social Sciences,
University of Peradeniya, Sri Lanka
saramikolai.pgih@gmail.com

Cultural practices often function as knowledge repositories and ecological insights, and the relationship between humans and nature is depicted in various cultural practices, including dance. People and nature have been subject to colonization in a simultaneous process, and the origin of Bharatanatyam, Sadirattam, is known to have been a target of 19th-century colonial abolishment. This study attends to the relationship between dance and ecology and investigates how Bharatanatyam contains and embodies ecological knowledge and implications on a human-nature relationship. It proposes rasa (Indian concept of emotional affect) to be an emotive space between dancer and audience (as predominantly suggested) and a space between dancer and spatial surroundings through a somatic approach. While past research has dealt with ecological perspectives in South Asian textual sources and some Western contemporary dance practitioners explore the relationship between somatics and ecology, this study engages with a postcolonial context of a practice not deriving from a Western artistic lineage, highlighting its complicated background as a re-invented form categorized between modern notions of classical and traditional, while continuously denied acknowledgment in its potential for contemporary reflection and significance. The research analyses depictions of a multiplicity of living beings and the embodied deification of nature in Bharatanatyam and asks how these might provide alternate ecological insights, further examining their relevance to contemporary experience and discourse. The data is collected through contextualizing critical theory in relation to the subject, incorporating decolonial methodologies, as well as speculative practice-led explorations of chosen dance items of the repertoire. The latter focuses on two distinct situations: imaginative environment as an embodied site through storytelling (Natyā and Nrityā) and dancing in a tangible environment outside studio or stage architectures. To contextualize my own position as a practitioner, the research examines the interrelations of the dance context among India, Sri Lanka, and the diaspora.

Keywords: Bharatanatyam, Dance, Ecology, Rasa, Somatics

MRICDS2024-1061

**மலையகச் சடங்கின் உடல்மொழி, இசை வெளிப்பாட்டின் கூட்டு
உயிர்மத்தின் நம்பிக்கைகள்: சுடலை மாடன் சடங்கு மற்றும் காமன்
கூத்து தொடர்பான ஓர் ஆய்வு**

செல்வராஜ் ரஜீவ்

மனிதப் பண்பியல் மற்றும் சமூக விஞ்ஞானக் கற்கைகளுக்கான பட்ட மேற்படிப்பு
நிறுவனம். பேராதனைப் பல்கலைக்கழகம் - இலங்கை

rajeewde@gmail.com

இந்த ஆய்வானது மலையகத்தின் கண்டி மாவட்டத்தின் ஆகலை மற்றும் கந்தக்கட்டிய போன்ற பிரதேசங்களில் இன்றும் உயிர்ப்போடு காணப்படும் சுடலைமாடன் வில்லடிச்சடங்கு, காமன் கூத்து ஆகிய சடங்குகளின் உடல் அசைவு, அது உணர்த்தும் மொழி என்பன 200 வருட காலமாக மக்கள் நம்பிக்கையின் இருப்பாக எவ்வாறு தக்கவைத்திருக்கின்றார்கள் என்பது தொடர்பாக நோக்கப்படுகிறது. மலையகச் சடங்குகளின் வெளிப்பாடு மக்களின் கூட்டு உயிர்மத் தொழிற்பாட்டின் ஒரு அங்கம் என்பதை மானுடவியல் நோக்கில் ஆவணப்படுத்துதல் இவ்வாய்வின் நோக்கமாகும். பாரம்பரிய இசை, உடல் மொழி வெளிப்படுத்தும் அருவம் நம்பிக்கையின் புலக்காட்சித் தன்மை, அம்மக்களின் அகக்காட்சித் தன்மைகளின் ஊடாக மலையக மக்களின் உளவியல், குறியீட்டியல் என்பன கூட்டு உயிர்மத் தொழிற்பாட்டின் வெளிப்பாடே என்பதனை இவ்வாய்வு அடையாளம் கண்டுள்ளது. இத்தகைய பழமை மரபுகளின் கட்டமைப்பு நம்பிக்கையின் வெளிப்பாடுகளை உலகரியச் செய்வதே இவ்வாய்வின் பயனாகும். பல தலைமுறைகள் கடந்து இருப்பினும் மலையக மக்களின் நம்பிக்கையில் உடல்மொழித் தருகின்ற அனுபவம் ஆள்மேற்கொள்ளல் (கலையாடுதல், சாமியாடுதல்) சாத்தியமா என்பது இவ்வாய்வின் பிரச்சினையாக உள்ளது. இவ் ஆள்மேற்கொள்ளல் மக்கள் நம்பிக்கையில் தொடரப்படும் ஒருக்கூறா என்பதே இவ்வாய்வின் வினாவாகும். இசை, லயம், தாளம் என்பன உடல் மொழிகளுக்குள்ளாக தன்னை அடையாளம் காட்டுகின்றதா? அல்லது பரம்பரை கடத்துகின்ற இயங்குநிலையா? என்பனவாகும். இவ்வாய்வு பண்புசார் முறையியலை பிரயோகித்து மேற்கொள்ளப்பட்டுள்ளது. இதற்கான தரவுகள் சடங்கினை மேற்கொள்பவர், சடங்கினை வழிநடாத்துபவர் (மாஸ்ட்டர்) ஆகியோரிடம் செவ்வி மூலம் பெறப்பட்டது. ஆய்வு எல்லை கண்டி மாவட்ட ஆகலைத் தோட்ட மடகல பிரிவு மற்றும் கந்தக்கட்டிய பிரதேசத்தை மையப்படுத்தியுள்ளது. கூட்டு உயிர்மத்தொழிற்பாடு மற்றும் அம்மக்களின் கூட்டு நம்பிக்கை என்பன கடவுளர் மனிதரோடு கொள்ளும் உறவும் மற்றும் மனிதர் கடவுளரோடு இணைக்கும் வெளியே இக்கலை சடங்குகளின் கூறாகின்றது.

திறவுச்சொல்: சடங்கு, கூட்டுஉயிர்மம், உடல்மொழி, அக புலக்காட்சி, ஆள்மேற்கொள்ளல்

Historical and Literary Evidence on Dance

- MRICDS2024-1001 සිහලවත්ථුපකරණයේ බණ කථාවලින් පිළිබිඹු කෙරෙන අනුරාධපුර සමයේ සමාජසංස්කෘතිය පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්
ජේ.ජී.ඒ. සවිත් නිමේෂ ජයසේකර
An Investigative Study of the Socio-Culture Setting of the Anuradhapura Period as Reflected in the Sermons of Sihlavatthupakarana
- MRICDS2024-1033 An Investigative Study of the Current Status of Behavior and Religious Beliefs Around the Ottappuwa Sri Vishnu Maha Temple in Anuradhapura, Sri Lanka
B.M.C Madhusanka Bandara, D.M.T.U.K. Dissanayaka, Narangamuwe Sudhamma Thero
- MRICDS2024-2005 සම්භාව්‍ය ගද්‍ය-පද්‍ය කෘතීන්හි නර්තන සාධක පිළිබඳ න්‍යායාත්මක හා දාර්ශනික විමර්ශනයක්: තෝරා ගත් කෘති ඇසුරින්
W.M.N.D පුෂ්පාංජලී
A Theoretical and Philosophical Investigation of the Evidence of Dance in Classical Prose-Poem: A Study based on Selected Works
- MRICDS2024-1018 නර්තන කලාවේ දෘශ්‍ය සන්නිවේදන වටිනාකම් ඡායාරූප ශිල්පය මගින් ප්‍රතිනිර්මාණය සඳහා ඇති ශක්‍යතාව පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්
දීප්තිකා අබේසිංහ
A Study of the Feasibility of Reconstructing the values of Visual Communication of Dance using Photography
- MRICDS2024-2035 කවියේ අභිවහනමය ශක්‍යතාව මතු කරගැනීම: දේශීය අභිවහන කවි සම්ප්‍රදායන් ඇසුරින් කෙරෙන අධ්‍යයනයක්
ආර්. රාජපක්ෂ
Uncovering the Performative Potential of Poetry: A Study of Local Performance Poetry Traditions

MRICDS2024-1001

**සිහළවත්ථුපකරණයේ බණ කථාවලින් පිළිබිඹු කෙරෙන අනුරාධපුර සමයේ
සමාජසංස්කෘතිය පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්**

ජේ.ජී.ඒ. සවිත් නිමේෂ ජයසේකර

ඉතිහාසය හා පුරාවිද්‍යා අධ්‍යයනාංගය, සමාජ විද්‍යා පීඨය,

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.

sachithnimesha805@gmail.com

මහින්දාගමනය සමඟ ලාංකේය සමාජසංස්කෘතියේ වෙනසක් ඇති විය. එනම් උගත් සමාජය සාහිත්‍ය කෘති රචනා කිරීම ආරම්භ කළේ ය. එලෙස රචනා කරන ලද කෘති අතර බණකථා සාහිත්‍යය ලාංකේය සිංහල සංස්කෘතියේ විශේෂ ස්ථානයක් ගත්තේ ය. සිංහල ශබ්ද කෝශයට අනුව බණකථා යනු බුදු දහමේ සඳහන් කථා හෝ ඊට සම්බන්ධ කථා ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. මේ බණකථාවල මුඛ්‍ය අරමුණ වූයේ බුදුදහමේ ඉගැන්වීම් ආශ්‍රයෙන් ජීවිතාවබෝධයක් හා යහපත් සමාජයක් උදෙසා ධර්මෝපදේශයක් ලබා දීම විය. මේ සඳහා රචකයා අතීත සමාජයේ විශේෂ සිදුවීම් හා අද්දැකීම් පෙරදැරි කරගන්නා බැවින් සමකාලීන සමාජීය තොරතුරු රාශියක් මේ බණකථාවල අන්තර්ගත ව ඇත. ඒ නිසා මේ බණකථා සාහිත්‍යයෙන් පිළිබිඹු කෙරෙන අනුරාධපුර රාජ්‍ය සමයේ සමාජසංස්කෘතියේ ස්වාභාවය කවරාකාර ද? යන්න පිළිබඳ අධ්‍යනය කිරීම පර්යේෂණ ගැටලුව වූ අතර බණකථා සාහිත්‍යය හා අනුරාධපුර සමයේ සමාජසංස්කෘතිය පිළිබඳ හඳුනාගැනීම මෙහි මූලික අරමුණ විය. මේ සඳහා භාවිත අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය වූයේ ගුණාත්මක දත්ත රැස් කිරීම යටතේ සිහළවත්ථුපකරණය, මහාවංශය වැනි ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය හා ලංකා ඉතිහාසය වැනි ද්විතීයික මූලාශ්‍රය මෙන් ම පුස්තකාලය භාවිත කරමින් පර්යේෂණයට අදාළ දත්ත සංසන්දනාත්මක අධ්‍යනයකින් යුතු ව ඉදිරිපත් කිරීමයි. එහි දී මේ සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රය මූලික කරගනිමින් අනුරාධපුර සමයේ සමාජසංස්කෘතිය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කළ හැකි විය. උදාහරණ ලෙස අනුරපුර සමාජයේ කුල ක්‍රමය පදනම් ව විවාහ ක්‍රම පැවැති බවට හර්තාලිස්ගේ කථා වස්තුවෙන් ද, ආර්ථිකය පිළිබඳ පිණ්ඩපාත විශුද්ධිය කථා වස්තුවෙන් ද, සමාජ සංවිධානය පිළිබඳ මෙහි අන්තර්ගත බණකථා ආශ්‍රයෙන් ද විමර්ශනය කරගත හැකි විය. එනම් සමාජ සංවිධානයත්, දේශපාලනික වශයෙන් අනුරපුර සමයේ පැවැති පාලන තන්ත්‍රය හා ආගමික ස්වරූපය මෙන් ම සමාජ පද්ධතියෙහි පැවැති පවුල් ඒකකයේ අන්තර් සම්බන්ධතා මෙන් ම වාරිත්‍රවාරිත්‍ර පිළිබඳ හඳුනාගත හැකි විය. තව ද, අනුරපුර සමාජයේ ආහාර පරිභෝජන රටාව මෙන් ම ජනජීවිතය හා නිෂ්පාදන ජීවිතය පිළිබඳ තොරතුරු රාශියක් මේ අධ්‍යනයෙන් අනාවරණය කරගත හැකි විය. එලෙස ගත් විට සිහළවත්ථුපකරණය නම් බණ කථා සංග්‍රහය අධ්‍යයනය කිරීමෙන් අනුරාධපුර සමයේ ජීවත් වූ මිනිසුන්ගේ ජීවිත විශ්වාස සහ අන්තර්ක්‍රියා පිළිබඳ මනා අවබෝධයක් ලැබෙන අතර ම එකල සමාජසංස්කෘතිය පිළිබඳ අවබෝධයක් ද ලැබෙයි. ඒ තොරතුරු වර්තමාන සමාජයට ලබා දීමට මේ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනය මහින් හැකි විය.

ප්‍රමුඛ පද: අනුරාධපුර සමය, බණ කථා, සමාජසංස්කෘතිය, සිහළවත්ථුව

MRICDS2024-1033

An Investigative Study of the Current Status of Behavior and Religious Beliefs Around the Ottappuwa Sri Vishnu Maha Temple in Anuradhapura, Sri Lanka

B.M.C.M. Bandara^{1*}, D.M.T.U.K Dissanayake², Rev. Narangamuwe Sudhamma²

¹Department of Humanities Studies, University of Rajarata, Sri Lanka

²Postgraduate Institute of Humanities and Social Sciences,

University of Peradeniya, Sri Lanka

*madusankabandaranayake42@gmail.com

The ancient intangible heritage of the entire human race can be identified by studying folk literature in Sri Lankan history. Since time immemorial, man has become a pyramid of collective wisdom built through systematic thinking. Folk religion, a significant part of folk culture, can be recognized as a set of beliefs and beliefs born in each culture and passed down from generation to generation. Such is the love and religious faith in Lord Vishnu among the deities who protect Lanka. There are various religious beliefs and practices centered on Lord Vishnu in society. A religious belief is a system of beliefs and practices in every society that influences social action. The primary problem of this research is to study the current facet of behavior and religious beliefs related to 'Sri Vishnu Maha Vihara.' The primary objective of this study is to identify the form and characteristics of behavior and religious beliefs related to the Vishnu temple in the current social change process. For this research, the site of Sri Vishnu Maha Vihara, located in the 'Oththappuwa' area of 'Galadivulvewa' in Anuradhapura District, was centered as the study area. As a research method, data was collected using the participatory observation method under the qualitative data collection research method. The questionnaire method and the interview method were basically used there. This research has been done through a selected random sample and data analysis based on fifteen data contributors, including devotees who visited the temple grounds, traders, and priests of the temple grounds. All contributors agree that, through the sacrifices made by Lord Vishnu, rains fall from time to time, crops grow, and pastures become fertile. Villagers believe that the power of Lord Vishnu can solve all the troubles of the local people who strictly adhere to the beliefs of God. Also, by worshiping Lord Vishnu, they developed intense devotion towards God and got tangible results for many of their problems. Accordingly, the conclusion that can be reached in this research is that although these religious beliefs have changed in modern society, even though religious practices have undergone some changes since the past, there is a strong belief in God's help and behavior patterns among those people.

Keywords: Commercialization, Devotees, Folklore, Local Deities, Lord Vishnu

MRICDS2024-2005

සම්භාව්‍ය ගද්‍ය-පද්‍ය කෘතීන්හි නර්තන සාධක පිළිබඳ න්‍යායාත්මක හා දාර්ශනික
විමර්ශනයක්: තෝරා ගත් කෘති ඇසුරින්

W.M.N.D පුෂ්පාංජලී

මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජීය විද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනය,
පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව
nadeekawijesekara7868@gmail.com

පොලොන්නරු යුගයේ සිට මහනුවර යුගය දක්වා බෞද්ධාගම සමාජගත කිරීම සඳහා ලියවුණ සම්භාව්‍ය ගද්‍ය-පද්‍ය කෘතීන් වෙති. අද්‍යයන නර්තන කලාව විකාශනය වීමේ දී ඓතිහාසික යුගයන්හි පැවති නර්තන කලාවේ අංගහර, රංග වස්ත්‍රාභරණ, විවිධ නර්තන සම්ප්‍රදායන්, අංග රචනා ක්‍රම කෙසේ පැවතුණ ද? යන්න අධ්‍යනය කිරීම මේ පර්යේෂණයේ මුඛ්‍ය අරමුණයි. සම්භාව්‍ය කෘතීන්හි අන්තර්ගත නර්තන සාධක න්‍යායාත්මක හා දාර්ශනික ප්‍රවේශ ඔස්සේ විමර්ශනය කිරීමෙන් පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය ගොඩ නැඟී ඇත. මේ අධ්‍යයනයේ දී ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක ක්‍රම ඒකාබද්ධ කරන මිශ්‍ර පර්යේෂණ ක්‍රමවේදයක් භාවිත වේ. සම්භාව්‍ය ගද්‍ය-පද්‍ය සාහිත්‍ය පරිශීලනයේ දී නර්තන කලාවේ අන්තර්ගත තොරතුරු රැසක් හමු වුවත් එවන් තොරතුරු නර්තන කලාවේ ඓතිහාසික පසුබිම අධ්‍යයනයේ දී යොදාගෙන ඇත්තේ අල්ප ප්‍රමාණයකි. නර්තන කලාවේ දිශානතිය අධ්‍යනයේ දී හමු වූ මේ හිඩැස පිරවීම සඳහා මේ පර්යේෂණයට සිත් යොමු කළෙමි. සද්ධර්මරත්නාවලියේ සඳහන් වන උග්ගසේන සිටු පුත්තරුගේ කතා වස්තුවේ සඳහන් පරිදි “එක දවසක් කඹයේ නටන එකකුගේ දුවක් හුණ දඩු අගකදී නටන එකක් ශිල්ප බලයෙන් උඩ අහසේ සකමනුත් කෙරෙයි; නටයි; ගීත් කියයි.” සාධකයට අනුව දඹදෙණිය යුගයේ නර්තන කලාව කුල පරම්පරාවන්ට නතු ව තිබූ බව, ස්ත්‍රීන් නර්තනයේ යෙදීම, දේශීය නර්තන සම්ප්‍රදායේ අද්‍යයනයේ දක්නට නොලැබෙන නර්තන සම්ප්‍රදායක් තිබූ බව, එය චීන සර්කස් සම්ප්‍රදාය අනුදත් නර්තන සම්ප්‍රදායක් බව විමසා බැලිය හැකි ය. ඓතිහාසික රාජධානි සමයන්හි දී සිදු වූ දේශපාලනික තත්ත්ව හේතුවෙන් නර්තන කලාව පැවතියේ කෙසේ ද? යන්න පර්යේෂණ කාර්යයේ දී මතු වූ ගැටලුව වන්නේ ය. මේ සඳහා ද්විතීය මූලාශ්‍රය යටතේ දත්ත රැස් කෙරෙයි. පර්යේෂණ කාර්යයේ දී තෝරාගත් සම්භාව්‍ය ගද්‍ය හා පද්‍ය කෘති උපයුක්ත කරගනු ලැබේ. අමාවතුර, සද්ධර්මාලංකාරය, සද්ධර්මරත්නාවලිය, ධර්මප්‍රදීපිකාව, පන්සියපනස් ජාතක පොත ගද්‍ය කෘති ලෙසත්, කවිසිළුමිණ, ගුත්තිලය හා සංදේශ කාව්‍ය පද්‍ය කෘති ලෙසත් යොදාගැනෙයි. ස්ත්‍රීවාදය, මාක්ස්වාදය, කුලවාදය, ධනපතිවාදය ආදී ප්‍රචලිත ව පවතින වාදයන්ට අනුව නර්තන කලාව ගොඩ නැඟී තිබුණ ද? විමසා බැලෙන කාරණයකි. මේ පර්යේෂණය අධ්‍යාපනික විෂය කරුණු සම්පාදනයේ දී, නර්තන කලාවේ ඓතිහාසික පසුබිම පිළිබඳ නිවැරදි විෂය සංධාරය ගොඩ නැඟීමට අධ්‍යාපනඥයන්ට ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත. පර්යේෂකයන්ට ඉදිරි පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා මේ පර්යේෂණයෙන් සාධනය කරගත් කරුණු උපයෝගී වනු ඇත.

ප්‍රමුඛ පද: දර්ශනය, නර්තනය, න්‍යාය, සම්භාව්‍ය ගද්‍ය-පද්‍ය, සාධක

MRICDS2024-1018

නර්තන කලාවේ දෘශ්‍ය සන්නිවේදන වටිනාකම් ඡායාරූප ශිල්පය මගින්
ප්‍රතිනිර්මාණය සඳහා ඇති ශක්‍යතාව පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්

දීප්තිකා අබේසිංහ
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
deepthikaabeysinghe@gmail.com

නර්තනය යන්න වින්දනය ලබාගැනීම, කාන්තාව හා පාඨව මකාගැනීම, ආතතිය සමනය කරලීම, කායික නම්‍යශීලීත්වය විදහාපෑම, මිනිස් සිරුරේ ලාලිත්‍ය හා හැඩතල නිරූපණය යනාදි පුළුල් අභිමතාර්ථ සහිත ව කාලයත් සමඟ පරිණාමය වූවකි. මේ කාලය පුරා ම නර්තනය සෙසු කලාවන් හා වින්දන ව්‍යවහාර සමඟ සම්මිශ්‍රණය වෙමින් පුළුල් ශාන්තරීය අවකාශයක් ගොඩ නඟගෙන තිබේ. වේදිකාවේ හා තිර කලාවන්වල එය සක්‍රීය හා සජීව ලෙස ප්‍රේක්ෂකයාට හඳුනාගත හැකි අතර චිත්‍ර, මූර්ති හා ඡායාරූප කලාවන්හි නර්තනයේ සීමා සහිත ස්ථිතික හැඩතල දැකගත හැකි ය. මේ අතුරින් තාත්විකත්වය හා ස්වභාවික ගුණය මැනවින් අන්තර්ග්‍රහණය කළ හැකි දෘශ්‍ය කලාවක් වන ඡායාරූප ශිල්පයේ දී නර්තනය කවර නම් දෘශ්‍ය සන්නිවේදන පරාසයක ස්ථානගත වන්නේ දැයි විමර්ශනය මේ අධ්‍යයනයේ මූලික අභිප්‍රාය වේ. කාලයේ ගෙවී යාම පාදක කොටගෙන පෙළගැන්වෙන නර්තන රචනයෙහි (Choreography) අන්තර්ගත අංගහාර (Gestures) හා ඉරියවු (Postures) වාර්තාමය ලක්ෂණ සහිත ව හෝ නිර්මාණාත්මක ව ඡායාරූප ශිල්පය මගින් ඉදිරිපත් කළ හැකි ද? යන්න මෙහි පර්යේෂණ ගැටලුවයි. කාලයත් සමඟ වෙනස් වන නර්තන වින්‍යාසයක යම් නිමේෂයක් හඳුනාගැනීමේ ක්‍රමවේද හා උච්චතම ප්‍රකාශනාර්ථ ස්ථිතික රූපයක් ලෙස ග්‍රහණය කරගැනීම පිණිස වන ඡායාරූප ශිල්ප ක්‍රමවේද අධ්‍යයනයත්, ඉන් ජනිත වන ප්‍රකාශන ශෛලීන් හඳුනාගැනීමත් මෙහි දී සිදු කෙරිණි. මේ සඳහා සිදු කළ ප්‍රත්‍යයික අධ්‍යයනයේ දී සම්මානනීය ලාංකික ඡායාරූප කලාවේදී හෙන්රි රාජකරුණාගේ චලන රිද්ම ඡායාරූපකරණයේ තාක්ෂණික විශේෂතා සහ ජාත්‍යන්තර ඇගයුම් විශ්ලේෂණයට පාත්‍ර කෙරිණි. කාලය ස්ථාවර ව සලකුණු කිරීමට හා මොහොතක් පාසා වෙනස් වන රිද්මය පෙන්නුම් කිරීමට ඇති ඡායාරූප ශිල්ප ව්‍යාකරණ එහි දී වෙන් වෙන් ව හඳුනාගත හැකි විය. ඒ අනුව මේ අධ්‍යයනයෙන් අනාවරණය වූයේ නර්තනයේ නෙත නොගැටෙන එනම්, ප්‍රාසංගික නර්තනයේ දී අත්විඳින්නට නොලැබෙන දෘශ්‍ය රූපාර්ථ සම්පාදනයක් ඡායාරූප තාක්ෂණවේදය ඔස්සේ සිදු කළ හැකි බව ය. නර්තනාංගයක උච්චාවස්ථා ස්ථිතික ව රඳවාගැනීමටත්, නර්තන රිද්මය හා බැඳුණු ඉරියවු හා ප්‍රකාශනය වාර්තාමය හා නිර්මාණාත්මක දිශානතීන් ඔස්සේ ඡායාරූප ශිල්පය මගින් ඉදිරිපත් කිරීමටත් හැකි බව මෙහි දී නිගමනය කළ හැකි විය.

ප්‍රමුඛ පද: අංගහාර, ඉරියවු, ඡායාරූප ශිල්පය, දෘශ්‍ය රූපාර්ථ, හෙන්රි රාජකරුණා

MRICDS2024-2035

**කවියේ අභිවහනමය ශක්‍යතාව මතු කරගැනීම: දේශීය අභිවහන කවි
සම්ප්‍රදායන් ඇසුරින් කෙරෙන අධ්‍යයනයක්**

R. රාජපක්ෂ

මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජීය විද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනය, පේරාදෙණිය

විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව

randikarajaksha857@gmail.com

නූතනයෙහි කවිය උත්කර්ෂයට නැංවී ඇත්තේ ලිඛිත මාධ්‍ය ප්‍රමුඛ කොටගත් සාහිත්‍ය මාධ්‍යයක් ලෙසිනි. මෙම අධිපති කවිකාව විසින් මතු කරනු ලබන්නේ කවිය යනු ලිඛිත මාධ්‍යයක පමණක් තිබූ කලාංගයක් ද යන ගැටලුව යි. මෙම ගැටලුව පාදක කර ගනිමින් කවි කලාව නැමති ක්ෂේත්‍රයෙහි පර්යේෂණය කළ විට පෙනී ගියේ ශ්‍රී ලාංකේය ඉතිහාසයේ කවිය අභිවහනය මූලික කොටගත් කලා මාධ්‍යයක් ලෙසින් පැමිණ ඇති බව යි. කවියේ උපත පිළිබඳ හා කවිය මේ දක්වා පැමිණි මහ විමසීමේ දී අභිවහනය මූලික කොටගත් කලා මාධ්‍යයක් බවට තර්ක කිරීමට තරම් සාක්ෂි සාධක හමු වේ. කවියල පොතක හෝ ලේඛනයක සිර වී තිබීමට වඩා එය ප්‍රාසංගික ව ඉදිරිපත් කිරීම වැදගත් බව මෙම පර්යේෂණයෙන් තර්ක කරයි. මෙම පර්යේෂණයෙන් පෙන්වා දෙන්නේ අභිවහන කවි සම්ප්‍රදායන් හා ඒ ඒ සම්ප්‍රදාය හා බැඳි අභිවහන ලක්ෂණ ය. හිටිවන කවිල බයිලා, රබන්, විරිඳු කවි, යාගමන්ත්‍ර ගායනා ආදී සම්ප්‍රදායන් මෙහි දී අධ්‍යයනයට බඳුන් කෙරේ. මෙම පර්යේෂණය සඳහා ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය භාවිත කර ඇති අතර හිටිවන කවි සංවාද නිරීක්ෂණයල රබන් ගැසීම සහ විරිඳු ගායනා ඉදිරිපත් කිරීම් නිරීක්ෂණයල කවියන් සමග කළ සම්මුඛ සාකච්ඡා හා ද්විතීයික මූලාශ්‍ර අධ්‍යයනය ඉදිරිපත් කළ හැකි ය. රිචඩ් ෂෙක්නර්ගේ අභිවහන න්‍යාය, ඇලෙක්සැන්ඩර් බොර්ම්හාඩින්ගේ ඉන්ද්‍රිය සරාගී ප්‍රජානන න්‍යාය, ඉමැනුවෙල් කාන්ට්ගේ ඉන්ද්‍රිය සංවේදීතා න්‍යාය, රෝලන්ඩ් බාර්ත්ගේ ලේඛකීය හා පාඨකීය වියමනක් ලෙස ආදී න්‍යායාත්මක ප්‍රවේශ පර්යේෂණය සඳහා භාවිත කර ඇත. තව ද මෙම පර්යේෂණය ඉතිහාසයෙහි එක් සන්ධිස්ථානයක දී කවිය සම්බන්ධයෙන් ගොඩනැගී වර්තමානය දක්වා අතිපිහිත වෙමින් එන එක් විවාදයකට එක් විසඳුමකි. එනම් කවියක ආකෘතිය හා අන්තර්ගතය පිළිබඳ ව වන විවාදය යි. වඩා වැදගත් වන්නේ ආකෘතිය ද අන්තර්ගතය ද යන කවිකාව විවාදයක් දක්වා වර්ධනය වීම පශ්චාත් යටත් විජිත න්‍යායෙන් අධ්‍යයනය කිරීමෙන් වඩාලාත් හොඳින් හඳුනාගත හැකි වේ. ලංකා සමාජයේ මෙම විවාදය තවමත් නොවිසඳුණු ගැටලුවකි. මෙම අන්තර්ගතය හා ආකෘතිය අතර පවතින විවාදය ලිහිල් කිරීමට අභිවහන ක්‍රියාවලිය සැහෙන තරම් පිටුබලයක් සපයන බවට තර්ක කළ හැකි ය. මෙම පර්යේෂණයෙන් අභිවහන කවි කලාව වෙන ම විෂයක් ලෙස වර්ධනය කිරීමල විකිත්සක ක්‍රමයක් ලෙස හා විවිධ ආබාධ සහිත දරුවන්ට ඉගැන්වීමේ ක්‍රමයක් ලෙස භාවිත කළ හැකි බවට තර්ක කෙරේ.

ප්‍රමුඛ පද: කවිය, අභිවහනය, ආකෘතිය, අන්තර්ගතය

Re-considering Sri Lankan Traditional Dance Practices & Comparative Studies on Dance

- MRICDS2024-1004 ශ්‍රී ලාංකේය පහතරට නර්තන නමස්කාරය සාම්ප්‍රදායික ගතික සංජානනය ආශ්‍රයෙන් යාවත්කාලීන කිරීමේ අවශ්‍යතාවය
ඩී.එල්.අයි.එස්. රත්නාමර
The Importance of Updating the Namaskara of Sri Lankan Low Country Dance based on Traditional Dynamic Perception
- MRICDS2024-1046 සබරගමු නර්තනය හා ජෛව යන්ත්‍රණ ක්‍රියාවලිය: සබරගමු මණ්ඩිය ඇසුරින්
එච්.පී.ටී.ඩී. දයානන්ද, ප්‍රශාන්ති නාරංගොඩ, ලංකා රණවීර
Sabaragamuwa Dance and Biomechanics Process: Based on the Mandiya, the basic posture, of Sabaragamuwa
- MRICDS2024-2012 උඩරට නර්තන සම්ප්‍රදායේ මණ්ඩිය පිළිබඳ අන්තර්වෛෂයික අධ්‍යයනයක්
ප්‍රඡ්ඡිකා දසනායක
An Interdisciplinary Study of Mandiya in Kandyan Dance Tradition
- MRICDS2024-2013 ශාරීරික යෝග්‍යතාව වර්ධනය කළ හැකි ව්‍යායාම වැඩසටහනක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලාංකේය සාම්ප්‍රදායික නර්තනයෙන් ලද හැකි ආභාසය
ගයාන් රුජජේගොඩ, නිරෝෂා විජේගුණසේකර, බුද්ධික රණවීර
Inspiration from Sri Lankan Traditional Dance to Develop a Physical Fitness-enhancing Exercise Program
- MRICDS2024-1022 දේශීය නර්තන සම්ප්‍රදායන් හා භාරතීය කථක් නර්තන සම්ප්‍රදාය අතර පවතින සාමාන්‍ය ලක්ෂණ පිළිබඳ තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක්
ඒ.ඩබ්.ඒ. චමීර ලක්ෂාන
A Comparative Study of Similarities between Local Dance Traditions and Indian Kathak Dance Tradition
- MRICDS2024-1044 ලතින් ඇමෙරිකානු නර්තනයේ ශ්‍රී ලාංකේය ව්‍යාප්තියත් සමඟ සාම්ප්‍රදායික නර්තනයට සිදු වී ඇති බලපෑම
එල්.බී. කවිඳු ලක්ශාන
The Influence of Latin American Dance on Traditional Dance with Its Expansion in Sri Lanka

MRICDS2024-1004

ශ්‍රී ලාංකේය පහතරට නර්තන නමස්කාරය සාම්ප්‍රදායික ගතික සංජානනය
ආශ්‍රයෙන් යාවත්කාලීන කිරීමේ අවශ්‍යතාවය

ඩී.එල්.අයි.එස්. රත්නාමර

වාද්‍ය සංගීත අධ්‍යයනාංශය, නර්තන හා නාට්‍ය කලා පීඨය,
සෞන්දර්ය කලා විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව
indunilranchamara@gmail.com

අද්‍යක්ෂ පහතරට නර්තන විෂය ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියෙහි භාවිත නමස්කාර හරඹයෙහි නිරවද්‍යතාව හා ප්‍රායෝගිකත්වය පිළිබඳ සාම්ප්‍රදායික ශිල්පියකු වශයෙන් මා වෙත වූ කුතුහලය සංකෘතීය කරගැනීමේ පර්යේෂණ ව්‍යායාමයක ලිඛිත සාක්ෂ්‍යයක් ලෙස මේ පර්යේෂණය මෙහෙයවිණි. ආධුනික නර්තකයකුගේ අවධානයට, සංජානනයට සහ ග්‍රහණයට හසු නොවන ආකාරයෙන් පාසල් නර්තන විෂය නිර්දේශවල භාවිත පහතරට නර්තන නමස්කාරය නම් වූ පළමු අභ්‍යාසකරණය ඉතා සංකීර්ණ වීමත්, උක්ත නමස්කාරය සාම්ප්‍රදායික ව කිසි දුර පහතරට නර්තන ශෛලියක භාවිත නොවීමත් මෙහි පර්යේෂණ ගැටලු විය. ඊට පිළියම් ලෙස දෝෂ සහිත නමස්කාරය ප්‍රායෝගික ව හා න්‍යායාත්මක ව නිරීක්ෂණය කරමින්, ගුණාත්මක සහ ප්‍රජානන පර්යේෂණ ක්‍රම අනුගමනය කර මේ පර්යේෂණය මෙහෙයවිණි. පාසල් සිසු-ගුරු නියැදි කේතන මගින් හා පහතරට නර්තන ශෛලීන්හි විෂය ප්‍රවීණයන් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡා, ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන, අවශේෂ නර්තන ශෛලීන්හි නර්තන නමස්කාර අධ්‍යයනය, පාසල් නර්තන විෂය නිර්දේශ අධ්‍යයනය ආදිය මගින් දත්ත රැස් කිරීම, වර්ග කිරීම හා විශ්ලේෂණය කිරීම සිදු විය. සාම්ප්‍රදායික ව පහතරට නර්තන ශෛලීන්ට පොදු වූ, අද්‍යක්ෂයේ දී ද සක්‍රීය ව භාවිත වන, එහෙත් පාසල් නර්තන විෂය නිර්දේශයන්හි අභාවිත නමස්කාර හරඹයක් පිළිබඳ මෙහි මූලික අවධානය යොමු කෙරිණි. එකී නමස්කාර හරඹයෙහි ප්‍රායෝගික භාවය, ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීමේ ක්‍රියාවලියට අනුරූප ව ක්‍රමික ව ගොඩ නැගී ඇති බව, සරල බව සහ පහසුවෙන් නර්තනයෙහි යෙදීමට හැකි වීම, සෑම ශෛලියකට ම පොදු වීම, වැදීමේ අංග වලනවලින් යුක්ත වීම, අදාළ ශෛලීන්හි සුලබ ව දැකිය හැකි වීම, මූලික බෙර අක්ෂර ආශ්‍රයෙන් බෙර පදය නිර්මාණය වී තිබීම, නිවැරදි හා පිරිසිදු අංගභාරවලින් යුක්ත වීම වැනි කරුණු මගින් ඒ යෝජිත නමස්කාර හරඹය පහතරට නර්තන ඉගෙනුම් ආයතනයන්හි ඉගැන්වෙන නර්තන විෂය නිර්දේශයන්ට භාවිත කළ හැකි බවත්, එහි උචිතභාවය පිළිබඳ හේතු සාධක මත පිහිටා න්‍යායාත්මක ව කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම මගින් දෝෂ සහිත නමස්කාරය වෙනුවට නමස්කාර හරඹයක අන්තර්ගත විය යුතු මූලිකාංග අනාවරණය කිරීම, පෙර නොහඳුනාගත් පර්යේෂණ සම්බන්ධතාවක් යෝජනා කිරීම, පවතින අභ්‍යුපගමනයට අභියෝග කිරීම, අල්ප අවබෝධිත ප්‍රජාවන්ට නව දර්ශනයක් සැපයීම, පහතරට නර්තන නමස්කාරය පිළිබඳ පවතින සිසු-ගුරු සංජානනය වෙනස් කිරීම මගින් අද්‍යක්ෂ නර්තන විෂය නිර්දේශයන්හි පවතින නමස්කාර හරඹය වෙනුවට පහතරට නර්තන නමස්කාර හරඹය යාවත්කාලීන කිරීමේ අවශ්‍යතාව මේ පර්යේෂණයෙන් පසක් කරමි.

ප්‍රමුඛ පද: පහතරට නර්තනය, පහතරට නර්තන නමස්කාර හරඹය

MRICDS2024-1006

සබරගමු නර්තනය හා ජෛව යන්ත්‍රණ ක්‍රියාවලිය: සබරගමු මණ්ඩිය ඇසුරින්

එච්.පී.ටී.ඩී. දයානන්ද^{1*}, ප්‍රශාන්ති නාරංගොඩ¹, ලංකා රණවීර²

¹ලලිත කලා අධ්‍යාපනාංශය, මානවශාස්ත්‍ර පීඨය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

²වෛද්‍ය පීඨය , කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

*dilanka.dayananda@stcmount.lk

ශාරීරික, භෞතික වලන හෝ ඉරියව්‍ව වෙනස් කිරීම වලිතය ලෙස විග්‍රහ කළ හැකි ය. එහෙත් නර්තන වලනය ශාරීරික ව සිදු කරනු ලබන ඉව්ඡානුග හා අවිච්ඡානුග ක්‍රියාවන්ට වඩා වෙනස් වූ ඉරියව්‍ව ප්‍රකාශනයකි. නර්තන ශිල්පියා තම ශාරීරය ප්‍රකාශන භාෂණයක් ලෙස භාවිත කරමින් නර්තනය මගින් තමන් විසින් ගොඩනංවනු ලබන පඨිතය (text) ප්‍රේක්ෂකයා අභිමුඛයට ගෙන එනු ලබයි. නර්තන ශාස්ත්‍රයේ දී නර්තන ශිල්පියාගේ ශාස්ත්‍රීය ඥානය ගොඩ නංවනු ලැබූව ද දේශීය නර්තනයේ දී නර්තන ශිල්පීන් සිය අභ්‍යන්තර ශරීර යන්ත්‍රණය දෙස අවධානයක් යොමු නොකරන බව පැහැදිලි ය. එපමණක් නොව, මෙහි දී නර්තන ශිල්පීන් අවධානය යොමු කළ යුතු ප්‍රධාන කරුණ වන්නේ බාහිර නර්තන වලනයන්ට අනුරූප ව අභ්‍යන්තර ශරීරයේ වලන යන්ත්‍රණයට උපයෝගී වන මාංශපේශි හා අස්ථිවල ක්‍රියාකාරීත්වය කෙසේ ද යන්න අවබෝධ කරගැනීමයි. ඒ අවබෝධය මගින් නර්තන ශිල්පීන් විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන වලන ඉරියව්‍වල තීව්‍රතාවක් ඇති කර ගැනීමට අභ්‍යන්තර ශරීර මාංශපේශි පුහුණු වනු සේ ම වැරැදි ඉරියව්‍ව භාවිතය මගින් ශරීර අභ්‍යන්තරයෙහි සිදු විය හැකි දීර්ඝ කාලීන හෝ කෙටි කාලීන අබාධ අවම කරගැනීමට ද හැකියාවක් ඇත. මේ පර්යේෂණයෙන් ශාස්ත්‍රීය නර්තනයෙහි අන්තර්ගත වලන යාන්ත්‍රික විද්‍යාව පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මෙහි විෂය සීමාව ලෙස සාම්ප්‍රදායික සබරගමු නර්තනය යොදාගෙන ඇති අතර සබරගමු නර්තනයේ මණ්ඩිය ඇසුරින් එහි ජෛව යන්ත්‍රණ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ මේ පර්යේෂණ සිදු කර ඇත. සබරගමු නර්තන ශිල්පියාගේ මණ්ඩිය සඳහා අභ්‍යන්තර දෛහික ක්‍රියාවට සහභාගී වන අස්ථි හා පේශි ක්‍රියාකාරීත්වය කෙසේ ද? යන ගැටලුව මත පිහිටා මේ පර්යේෂණය සිදු කරන ලදී. මෙහි පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය ලෙස ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේද භාවිත කර ඇති අතර එමගින් සබරගමු නර්තනයේ මණ්ඩියෙහි ජෛව යාන්ත්‍රණ ක්‍රියාවලිය අධ්‍යයනය කර නිගමනවලට එළැඹිණි.

ප්‍රමුඛ පද: ජෛව යාන්ත්‍රණය, නර්තන වලනය, මණ්ඩිය, සබරගමු නර්තනය

MRICDS2024-2012

උඩරට නර්තන සම්ප්‍රදායයේ මණ්ඩිය පිළිබඳ අන්තර්වෛෂයික අධ්‍යයනයක්

පුෂ්පිකා දසනායක

මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජීය විද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනය,

ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව

pushpikadil.95@gmail.com

මේ පර්යේෂණය මණ්ඩිය නම් ක්ෂේත්‍රයට අදාළ ව උඩරට මණ්ඩිය ඉරියව්ව පදනම් කොටගෙන සිදු කෙරෙයි. උඩරට මණ්ඩිය පිළිබඳ අන්තර්වෛෂයික ප්‍රවේශයක් ඔස්සේ අධ්‍යයනය කිරීම මෙහි ඇති විශේෂත්වයයි. ඉතිහාසය හා පරිවර්තනය, වචනාර්ථය, සෞන්දර්යාත්මක අනුපාත හා සංකේත, ශරීර ව්‍යුහ විද්‍යාව, වෙනත් නර්තන සම්ප්‍රදායන්හි මණ්ඩියට සමාන ඉරියව් යන ප්‍රවේශ ඔස්සේ මෙහි දී උඩරට මණ්ඩිය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කෙරෙයි. උඩරට මණ්ඩිය හා එහි පරිවර්තනය විමසීමත්, එය අනෙකුත් විෂය සන්දර්භ හා සම්බන්ධ වන්නේ කෙසේ ද? යන්න විමසීමත් මේ පර්යේෂණයෙහි ප්‍රධාන ගැටලුව වේ. උඩරට මණ්ඩියෙහි ඉතිහාසය හා පරිවර්තනය හඳුනාගැනීමත්, අන්තර්වෛෂයික ප්‍රවේශය ඔස්සේ අධ්‍යයනය කිරීමෙන් එහි ඇති විශේෂතා හඳුනාගැනීමත්, උඩරට මණ්ඩිය හා බැඳුණු න්‍යායාත්මක දැනුම වර්ධනයත්, නර්තන ශිල්පීන්ගේ සෞඛ්‍යයට හිතකර ලෙස මේ ඉරියව්වෙහි ශරීරය පිහිටුවීම පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීමත් මේ පර්යේෂණයේ අරමුණු ය. මේ සඳහා ගවේෂණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමය යටතේ මිශ්‍ර ක්‍රමවේදය භාවිත කර ඇත. මෙහි දී උඩරට නර්තන ශිල්පීන්ගේ ප්‍රායෝගික පුහුණුව හා සම්බන්ධ අත්දැකීම්, සම්මුඛ සාකච්ඡා, මණ්ඩිය පිළිබඳ පර්යේෂකයාගේ ඇති පුහුණුව හා අත්දැකීම්, පර්යේෂණ, සහරා, ලිපි හා වීඩියෝ පට ඇසුරින් මණ්ඩිය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම සිදු වේ. මේ සඳහා භාවිත වන න්‍යාය හා විධික්‍රම ලෙස උඩරට මණ්ඩිය හා බැඳී අනුපාත, ශරීරානුගත දැනුම, ශාරීරික අභිරක්ෂිත විධික්‍රමය, ශරීර ව්‍යුහ විද්‍යාව, ශරීර ව්‍යුහය හා බැඳී ඇදීමේ කලාව, ෆිබ්බොනාචි සංඛ්‍යාත හා රත් අනුපාතය, නර්තන ඉරියව් හා සම්බන්ධ සෞන්දර්ය නිර්ණායකයන් හා අනුපාත, විවික්ත යුරියර් පරිවර්තනය, ත්‍රිමාණ අවකාශ ඛණ්ඩාංක හා ශරීර ස්කන්ධ දර්ශකය දැක්විය හැකි ය. මේ පර්යේෂණය මගින් දැනට සොයාගෙන ඇති කරුණු ලෙස මණ්ඩිය ඉරියව්වෙහි දීර්ඝ වේලාවක් රැඳී සිටීම ශරීරයේ කොන්ද සහ පාදවල තුවාල ඇති කිරීම පිණිස හේතු වේ. මෙහි දී වික්‍රියාව හා උළුක්කුව කැපී පෙනේ. ශිල්පියකු තම පුහුණු වීම් සඳහා භාවිත කරන අවකාශය හා පුහුණුවීමේ කාල සීමාව මේ තුවාල අවදානම තවත් වර්ධනය වීමට හේතු වේ. මීට අමතර ව උඩරට ගුරුකුල අතර භාවිතයේ පවතින මණ්ඩි විශේෂ පහක් පිළිබඳ කරුණු දැක්වීමට ද බලාපොරොත්තු වේ.

ප්‍රමුඛ පද: අනුපාතය, අන්තර් විෂයයික ප්‍රවේශය, උඩරට මණ්ඩිය, ශරීර ව්‍යුහ විද්‍යාව, සෞන්දර්ය නිර්ණායක

MRICDS2024-2013

ශාරීරික යෝග්‍යතාව වර්ධනය කළ හැකි ව්‍යායාම වැඩසටහනක් නිර්මාණය
කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලාංකේය සාම්ප්‍රදායික නර්තනයෙන් ලද හැකි ආභාසය

ගයාන් රුපේෂ්ගොඩ^{1*}, නිරෝෂා විජේගුණසේකර¹, බුද්ධික රණවිර¹

¹සෞන්දර්ය කලා විශ්වවිද්‍යාලය

*ruppegoda78@gmail.com

ශාරීරික යෝග්‍යතාව වර්ධනය සඳහා ලෝකයේ විවිධ ව්‍යායාම් ක්‍රම ගොඩ නැගී ඇත. ඒවා අතුරින් නර්තනානුසාරී ව්‍යායාම පිළිබඳ වැඩි අවධානයක් බොහෝ රටවල දැකගත හැකි ය. මේ පිළිබඳ ව වන ශ්‍රී ලාංකේය ව්‍යවහාරය ඉතා අවම මට්ටමක පවතී. නර්තනානුසාරී ව්‍යායාම් වැඩසටහනක් නිර්මාණය කිරීමට ශ්‍රී ලාංකේය සාම්ප්‍රදායික නර්තන චලන ප්‍රබල මාධ්‍යයක් කොටගැනීමේ අවකාශයක් පවතී. ඒ නර්තන ශෛලීන් පාදක කොට සාධනීය චලන පද්ධතියක් හඳුනාගැනීම මේ පර්යේෂණයෙන් අරමුණු කෙරිණි. එයින් ශාරීරික යෝග්‍යතා සංරචකයන්ට සිදු කළ හැකි බලපෑම කවරේ ද? යනු මේ පර්යේෂණයේ ගැටලුව විය. ඒ චලන ඇසුරෙහි වන ශාරීරික යෝග්‍යතා සංරචක සංවර්ධනය පිළිබඳ අවධානය යොමු කරමින් නර්තනය මත පදනම් වූ ව්‍යායාම වැඩසටහන නිර්මාණය කෙරිණි. මේ අධ්‍යයනයට මිශ්‍ර පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය අනුගමනය කරන ලදී. යහපත් සෞඛ්‍යය තත්ත්වයෙන් වෙසෙන වයස අවුරුදු 35ත් 45ත් අතර විසිදෙනෙකුගෙන් යුත් කණ්ඩායම් දෙකක් නියැදියට භාවිත කළ අතර නිර්මාණය කරගත් ව්‍යායාම වැඩසටහන සති හයක කාලයක්, සතියකට දින තුනක් බැගින්, දිනකට විනාඩි තිහක කාලයක් සිදු කිරීමට සැලැස්විණි. ඒ ව්‍යායාම වැඩසටහන සිදු කිරීමට පූර්ව සහ පශ්චාත් පරීක්ෂණ ලෙස ඔවුන්ගේ බර, ශරීර ස්කන්ධ දර්ශකය, රුධිර පීඩනය, හෘදය ස්පන්දන වේගය, ඔක්සිජන් මට්ටම මෙන් ම මාංශ පේශීන්ගේ දරාගැනීම පරීක්ෂා කරන ලදී. ඒ දත්ත විශ්ලේෂණය මගින් ප්‍රතිඵල අත්පත් කරගැනිණි. එහි දී උක්ත කණ්ඩායම්හි ශාරීරික යෝග්‍යතා සංරචකයන්ට අනුලෝම-ප්‍රතිලෝම වශයෙන් ධනාත්මක බලපෑමක් ඇති කළ හැකි බව නිගමනය විය. මෙමගින් ව්‍යායාම කිරීමේ නැඹුරුතාව වර්ධනයට, නර්තන චලන ව්‍යායාම පද්ධතියක් ලෙස විද්‍යාත්මක ව සංවර්ධනයට, නර්තනය සහ ක්‍රීඩා වෛද්‍ය විද්‍යාව අතර විෂයයාන්තර සබඳතා වර්ධනයට ද අවකාශ විවර වනු ඇත.

ප්‍රමුඛ පද: ක්‍රීඩා වෛද්‍ය විද්‍යාව, නර්තනානුසාරී ව්‍යායාම, ශාරීරික යෝග්‍යතා සංරචක, ශ්‍රී ලාංකේය නර්තන චලන මාංශ පේශි විද දරාගැනීම.

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ කලීකාවාර්ය බුද්ධි පෙරේරා, පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාවාර්ය ආචාර්ය සුදේශ් මන්නිලක, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාවාර්ය මහාචාර්ය චතුරංග රණසිංහ.

MRICDS2024-1022

දේශීය නර්තන සම්ප්‍රදායන් හා භාරතීය කථක් නර්තන සම්ප්‍රදාය අතර
පවතින සාමාන්‍ය ලක්ෂණ පිළිබඳ තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක්

ඒ.ඩබ්.ඒ. චමේර ලක්ෂාන්

ලලිත කලා අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.
chameeralak98@gmail.com

ශ්‍රී ලාංකේය දේශීය සාම්ප්‍රදායික නර්තන කලාව බිහි වීමට විවිධ ඇදහිලි හා විශ්වාස මුල් වූ අතර පසු කාලීන ව බෞද්ධාගමේ ආභාසය සමඟ දේශීය නර්තන කලාව පෝෂණය විය. උත්තර භාරතීය සම්භාව්‍ය නර්තන සම්ප්‍රදායක් ලෙස කථක් නර්තන සම්ප්‍රදාය හඳුන්වා දිය හැකි අතර හින්දු ආගමික සංකල්පය පදනම් කරගනිමින් ප්‍රභවය වූ කථක් නර්තන සම්ප්‍රදාය මෝගල් ආක්‍රමණ හමුවේ හින්දු ආගමික සංකල්පයන්ගෙන් මිදී ලෝකීකත්වයට නැඹුරු වූ කලාවක් වශයෙන් විකාශනය වන්නට විය. කෙසේ වෙතත්, වර්තමානයේ දී කථක් නර්තනයෙහි හින්දු ආගමික සංකල්පය හා ලෝකීකත්වය මුල් කරගත් අංග අන්තර්ගත ව පවතී. භාරතීය නර්තන සම්ප්‍රදායන් හා දේශීය නර්තන සම්ප්‍රදායන් පිළිබඳ තුලනාත්මක ව අධ්‍යයනය කිරීමේ දී ඇතැම් විට සාමාන්‍ය ලක්ෂණ අන්තර්ගත වන බව පෙනී යයි. ඒ අනුව භාරතීය කථක් නර්තන සම්ප්‍රදාය සහ ශ්‍රී ලාංකේය උඩරට, පහතරට, සබරගමු නර්තන සම්ප්‍රදායන් අතර සාමාන්‍ය ලක්ෂණ පවතින්නේ කෙසේ ද? යන්න අධ්‍යයනය කිරීම මේ පර්යේෂණයේ ගැටලුවයි. කථක් නර්තන සම්ප්‍රදායේ සහ දේශීය නර්තන සම්ප්‍රදායන්හි පුද් ලබන දේව සංකල්ප, වාරිත්‍ර-වාරිත්‍ර, නර්තනාංග, තාල පද්ධතිය පිළිබඳ තුලනාත්මක ව අධ්‍යයනය කිරීම මේ පර්යේෂණයේ මූලික අරමුණ වන අතර එමඟින් නර්තනය හදාරන ශිල්පීන්ට හා විද්‍යාර්ථීන්ට ප්‍රාමාණික දැනුමක් ලබා ගැනීමට හැකි වීම මේ පර්යේෂණයේ වැදගත්කම වේ. මේ පර්යේෂණය සිදු කිරීම සඳහා ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය භාවිත කළ අතර ඒ යටතේ සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රය, පුස්තකාලය අධ්‍යයනය, ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණ, සම්මුඛ සාකච්ඡා, ශ්‍රව්‍ය-දෘෂ්‍ය මූලාශ්‍රය හා අන්තර්ජාල පරිශීලනය කිරීම පෙන්වාදිය හැකි ය. භාරතය සහ ශ්‍රී ලංකාව අතර පවතින සමීප සම්බන්ධතාව හා ආගමික, සමාජීය, දේශපාලනික වශයෙන් නිරන්තරයෙන් බලපෑම් එල්ල වී තිබීම කථක් නර්තන සම්ප්‍රදායේ හා ශ්‍රී ලාංකේය සාම්ප්‍රදායික නර්තන සම්ප්‍රදායන්හි සාමාන්‍ය ලක්ෂණයන් තිබීමට ඉවහල් විය හැකි බව උපන්‍යාසය ලෙස පෙන්වා දිය හැකි ය.

ප්‍රමුඛ පද: ආගමික සංකල්පය, කථක් නර්තනය, දේශීය නර්තන සම්ප්‍රදාය, සාමාන්‍ය ලක්ෂණ

MRICDS2024-1044

ලතින් ඇමෙරිකානු නර්තනයේ ශ්‍රී ලාංකේය ව්‍යාප්තියත් සමඟ සාම්ප්‍රදායික
නර්තනයට සිදු වී ඇති බලපෑම

එල්.බී. කවින්ද්‍ර ලක්ශාන්
ලලිත කලා අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.
lkavindu099@gmail.com

ලතින් ඇමෙරිකානු නර්තනයේ ශ්‍රී ලාංකේය ව්‍යාප්තියත් සමඟ ලාංකේය සාම්ප්‍රදායික නර්තනයට සිදු වී ඇති බලපෑම හඳුනාගැනීම මේ පර්යේෂණයේ මූල්‍ය අරමුණයි. මානව සංස්කෘතික අංගයක් පුළුල් ව විග්‍රහ කරමින් පර්යේෂණයට බඳුන් කෙරෙන බැවින් ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදයේ දී අනුගමනය කරනු ලබන දත්ත රැස් කිරීම, දත්ත විශ්ලේෂණය, අර්ථ නිරූපණය හා නිගමනය යන ක්‍රමවේදය භාවිත කරන ලදී. දත්ත රැස් කිරීම සඳහා පුස්තකාලය අධ්‍යයන, ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණ, සම්මුඛ සාකච්ඡා, ශ්‍රව්‍ය-දෘශ්‍ය මූලාශ්‍රය, අන්තර්ජාල පරිශීලනය වැනි ක්‍රම භාවිත කෙරිණි. ලතින් ඇමෙරිකානු නර්තන ශෛලිය කිසියම් සංස්කෘතියක්, රටක් පාදක කරගනිමින් බිහි වූවකි. බටහිර බයිලා කලාවත් සමඟ මෙරට සමාජගත වූ විවිධ නර්තන සාම්ප්‍රදාය කෙරෙහි ලාංකේය සමාජය නැඹුරු වන්නට ඇතැයි කිව යුතු ය. ඊට ප්‍රධානතම හේතුව බවට පෙන්වා දිය හැකි වන්නේ බටහිර නර්තනයෙහි වූ සරල බව හා වින්දනීය පාර්ශ්වයයි. සාම්ප්‍රදායික නර්තනය පරම්පරා කිහිපයක් මත වින්දනය කර තිබූ ලාංකේය ප්‍රේක්ෂකයාට මේ ලතින් ඇමෙරිකානු නර්තන ශෛලිය නවමු අත්දැකීමක් බවට පත් විය. ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුක්‍රමය යටතේ 1815න් පසු කාලවකවානුවෙහි ඇති වූ වෙළඳ සංක්‍රමණ ක්‍රියාවලි ඔස්සේ බටහිර විවිධ කලා මාධ්‍ය මෙරටට පැමිණි බව කිව යුතු ය. එදිනෙදා අත්දකින ලද නර්තන ප්‍රාසංගිකත්වය නිරස වූ සිංහල ප්‍රේක්ෂකයා නව ප්‍රාසංගික අත්දැකීමක් බලාපොරොත්තු විය. ලතින් ඇමෙරිකානු නර්තනය හුදෙක් ම වින්දන පාර්ශ්වය පදනම් කොට ගනිමින් නිර්මාණය වූ සේ ම පාරම්පරික නර්තනය සංස්කෘතිකමය වටිනාකම් හා පූජාර්ථය ප්‍රධාන කොටගනිමින් නිර්මාණය විය. ඒ නිසා ප්‍රේක්ෂකයා වින්දන පාර්ශ්වය තෝරාගනු ලැබූ බව කිව හැකි ය. ලතින් ඇමෙරිකානු නර්තනයෙන් ශ්‍රී ලාංකේය සාම්ප්‍රදායික නර්තනයට සිදු වී ඇති බලපෑම කෙබඳු ද? යන අධ්‍යයන ගැටලුවෙහි පිහිටා සිදු කරන ලද පර්යේෂණයකි, මේ. ශ්‍රී ලාංකේය සාම්ප්‍රදායික නර්තනයට මේ නර්තන ශෛලිය විශාල වශයෙන් නොවුණත් යම් යම් දෘෂ්ටිකෝණ ඔස්සේ බලපෑම් එල්ල කර ඇති බැව් මේ අධ්‍යයනයේ දී අනාවරණය විය.

ප්‍රමුඛ පද: නර්තනය, පාරම්පරික, ප්‍රාසංගික, සංස්කෘතිය

Dance for Challenging Boundaries, Healing, and Experiments

- MRICDS2024-2042 A Quite Body in a quite Space: Building a Performance Space Based on Experimental Dance Performance
D. Jayasekara
- MRICDS2024-2002 The Healing Power of Movements In Hathda Valiyakuma Ritual of Sri Lanka Based on Tactile Sensations
G.G.H.M.K.H. Bandara
- MRICDS2024-2026 ඔටිසම් වර්ණාවලියේ ළමුන්ගේ යහපැවැත්ම, හැකියා හා පෞද්ගලික වර්ධනය උදෙසා නර්තන වලන විකිත්සාවේ දායකත්වය: හරතනාට්‍යම් සම්ප්‍රදාය ඇසුරෙන්
එච්.එම්. පවිත්‍රා බුද්ධිනී විජේරත්න
The Contribution of Dance Movement Therapy for the Well-being of Children on the Autism Spectrum, and for Skills Development and Personal Development: A Study based on Bharatanatyam tradition
- MRICDS2024-2050 Healing Through Kandyan Performance Art: Developing a Technological Ritual Based on Kandyan Healing Practices
S.W Manelanga
- MRICDS2024-2048 Narrating the Struggles of Kandyan Dancers: Perspectives, Experiences and Expressions of Five Dancers
Isuru Weerasinghe, Hasanthi Niriella
- MRICDS2024-2055 Sensing and Speaking through the Female Body: Form of Resistance Against Oppressive Societal Norms
Hasanthi Niriella

MRICDS2024-2042

A Quite Body in a quite Space: Building a Performance Space Based on Experimental Dance Performance

D. Jayasekara

Department of Fine Arts, University of Peradeniya, Sri Lanka
dilushikachathurangani1998@gmail.com

This paper introduces a performance space based on experimental dance performance. It doesn't use any sound elements because this performance focuses on the body. The process of building space is a major component of choreography. There are at least two spaces in dance, namely, the body space of the performer and the space surrounding the performer. The body space is divided into mental space and physical space. However, the performer thinks about their previous imaginations, sensations, and emotions while performing and usually connects with an audience seated around the seating area. In this moment, both body space and surrounding space have been activated. As a result of this study, the performer is often aware of their mental space; however, they use "spatial cognition" to build connections between body and spaces. The body, space, and choreography constantly interact and create a performance. This study is based on qualitative research methodology. I have used theoretical and practical approaches for this study. International research reports, books, and articles were referred to understand the conceptual framework of the space. Moreover, knowledge of traditional dance (Kandyan, Low-country, and Sabaragamu) and contemplative dance (Thai-chi, Yoga) practices were also used to understand the body space of the performer. The findings of this research can help future studies on performance artistic context.

Keywords: Body, Mental space, Performer, Physical space, Surrounding space

MRICDS2024-2002

The Healing Power of Movements in Hathda Valiyakuma Ritual of Sri Lanka Based on Tactile Sensations

G.G.H.M.K.H. Bandara

Postgraduate Institute of Humanities and Social Sciences,

University of Peradeniya, Sri Lanka

kavindhyabandara@gmail.com

In this research, is expected to demonstrate that dance movements represent more than an aesthetic sense in terms of body shapes and have a healing power in the performer. The focus is an examining how the inner body functions and balances physically, mentally and spiritually by externalizing touch sensations. Healing is the process of becoming healthy or recovering from a symptom. First, the tactile sensation between body parts. Instead, the blessing gesture of Kandyan dance involves bringing the palms of both hands together and applying gentle pressure between the ten fingers. Second, connection between the body and the musical instruments. For example, Kandyan drum is played with the fingertips. It promotes proper blood circulation in the body. Third, connection between body and costumes worn by the performers including a main part of Kandyan Ves costume, it is worn on the chest and is associated with pressure points on the body. The main objective of this work is to derive and emphasize Kandyan dance movement patterns that are healthy or unhealthy for the human body and identify the relationship between Sri Lankan dance tradition and indigenous medicine in Asia. In particular, it will be examined under the principles of Ayurveda medicine in Sri Lanka and India, traditional Chinese pointing therapy and the Japanese method of Reiki healing. The reason for choosing these medical approaches is that they are interrelated with the indigenous medicine system of Sri Lanka. Qualitative observation involves collecting data through the five senses, including sight, sound, smell, taste, and hearing are followed for data collection. Embodied knowledge, qualitative and thematic method are used for data analysis. The movements can be observed and participate in the training and exploration and analyze with embodied knowledge.

Keywords: Asian indigenous medicine, Healing power, Kandyan dance movements, Tactile sensation

MRICDS2024-2026

ඔටිසම් වර්ණාවලියේ ළමුන්ගේ යහපැවැත්ම, හැකියා හා පෞද්ගලික වර්ධනය
උදෙසා නර්තන චලන චිකිත්සාවේ දායකත්වය: හරතනාට්‍යම් සම්ප්‍රදාය
ඇසුරෙන්

එච්.එම්. පවිත්‍රා බුද්ධිනී විජේරත්න
මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජීය විද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනය,
පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව
pavithrabuddhini1995@gmail.com

ඔටිසම් වර්ණාවලි ආබාධය සන්නිවේදනය හා හැසිරීම් පිළිබඳ ගැටලු සහිත සංකීර්ණ තත්ත්වයකි. මෙය සුළු ආබාධිත තත්ත්වයක සිට පූර්ණකාලීන රැකවරණයක් අවශ්‍ය ආබාධිත තත්ත්වයක් දක්වා වර්ධනය විය හැකි ය. ඔටිසම් තත්ත්වය පූර්ණ කාලීන ව සුව කළ නොහැකි නමුත් මුල් කාලීන ව එය හඳුනාගැනීම මගින් ඔටිසම් තත්ත්වයෙන් පෙළෙන දරුවකුගේ සංවර්ධනයේ විශාල වෙනසක් දැකගත හැකි ය. කථන හා භාෂා ප්‍රමාදය මෙන් ම සන්නිවේදන ගැටලු හේතුවෙන් දරුවාගේ ජීවන කුසලතා හා ස්වාධීන පුද්ගලයකු වශයෙන් එදිනෙදා ජීවිතයේ දී අත්‍යවශ්‍ය කටයුතුවලට පසුබිම නිර්මාණය කරගැනීමට නොහැකියාව මත දරුවාට ඔටිසම් තත්ත්වය ඇති බවට නිශ්චයක් ලැබුණු විට දෙමව්පියන්ට ඇති වන ගැටලු ප්‍රමාණය අතිමහත් ය. මේ ගැටලු නිරාකරණය උදෙසා යම් මැදිහත් වීමක් වශයෙන් විවිධ චිකිත්සන සේවාවන් වර්තමානය වන විට ලොව පුරා ප්‍රචලිත ව පවතියි. නර්තනය වාචික නොවන සන්නිවේදනයේ වඩාත් සුවිශේෂ වූ ආකාරයකි. නර්තනයේ දී මිනිස් සිරුර මාධ්‍යයක් වශයෙන් භාවිත කරනු ලබන අතර එය චලනයේ ප්‍රභව අර්ථය පිළිබඳ හැඟීමක් බවට පරිවර්තනය වෙයි. උක්ත කරුණට අදාළ තොරතුරු සාධක රැසක් දක්ෂිණභාරතීය, භාව, රාග, තාල මූලික ව නිර්මාණය වූ හරතනාට්‍යයම් නර්තන සම්ප්‍රදායය පිළිබිඹු වෙයි. හරතනාට්‍යයම් නර්තන සම්ප්‍රදායයට ආවේණික වූ ඇඟිලි මාධ්‍ය කරගත් හස්තමුද්‍රා වාචික අභිනයෙන් තොර වූ භාෂා මාධ්‍යයක් වශයෙන් මෙන් ම නව්‍ය රස අනුසාරයෙන් මුහුණෙහි පිළිබිඹු වන සාත්වික අභිනය නර්තන සන්නිවේදනය හොඳින් විදහා දක්වයි. සියලු ම දරුවන් යම් මට්ටමකින් සාමාජීය වශයෙන් සාමාන්‍ය දරුවකු හා ඔටිසම් දරුවකු සසඳන විට මේ දෙපිරිස ම එකට සම්බන්ධ කිරීම හා සම්බන්ධ වීම අභියෝගාත්මක ක්‍රියාවලියකි. එහෙත් සැම දරුවෙකුට ම අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ අවස්ථාවක් තිබිය යුතු ය. මේ පර්යේෂණයේ සොයාගැනීම් මගින් ඔටිසම් දරුවන් හට හරතනාට්‍යම් නර්තනය ධනාත්මක බලපෑමක් ඇති කරනු ලබයි. ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන දත්ත රැස් කිරීමේ ක්‍රමය භාවිත කරමින් ඔටිසම් අබාධ සහිත දරුවන් හා මුහුණෙහි විවිධ නර්තන ක්‍රියාකාරකම් අත්හදා බැලීමට බලාපොරොත්තු වන අතර ඒ දත්ත වඩාත් සාමාජීය නිර්මාණාත්මක පරිකල්පනයෙන් හා සන්නිවේදන කුසලතා වර්ධනය උදෙසා හරතනාට්‍යයම් නර්තන සම්ප්‍රදායය නර්තන චිකිත්සන ක්‍රමයක් ලෙස භාවිත කරමින්, ඒ සඳහා නිවැරදි විෂය නිර්දේශයක් ගොඩ නැඟීම මේ පර්යේෂණයේ අරමුණයි. මේ දරුවන් විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති දරුවන් ලෙස නොව විශේෂ හැකියා සහිත දරුවන් ලෙස සමාජයේ ඉදිරියට රැගෙන යාම මේ පර්යේෂණයෙන් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵලය වන්නේ ය.

ප්‍රමුඛ පද: ඔටිසම්, නර්තනය, හරතනාට්‍යම්, චිකිත්සාව, නර්තන චිකිත්සාව

MRICDS2024-2050

Healing Through Kandyan Performance Art: Developing a Technological Ritual Based on Kandyan Healing Practices

S. W. Manelanga

Department of Fine Arts, University of Peradeniya, Sri Lanka
sumuduwikasitha@gmail.com

As demonstrated in Neuroaesthetics, a recently articulated sub-discipline of applied aesthetics, creative work activates sensory components of the brain. This shows the efficacy of rituals when it is connected with ritual aesthetics such as music, dance, smells, and taste. In today's contemporary technocultural society, we have come to a place where we cannot imagine our lives without technology and media. Therefore, I argue that in the domain of dance rituals, technology should be incorporated to dance ritual practices to sustain the efficacy that is expected from a healing ritual. Therefore, the objective of this research is to re-conceptualize Kandyan dance and related rituals as Kandyan performance art, and to create a technological ritual to heal the psychological distresses of the contemporary society. Performance Art is a contemporary form of art that welcomes ritual practices, live bodies, and aesthetics. This is a transdisciplinary practice-led research and data comes from various sources such as interviews with ritual practitioners, performance artists, dancers, library research, archives, videos. I have used my personal experience as a dancer, film maker, and sound artists, and experiences of creating digital rituals will be used. I will also observe various kinds of dance and rituals. The theoretical framework for this study is developed utilizing performance theory, post-dramatic theory, ritual theory, and cognitive science theory. In this new Kandyan Performance Art, instead of traditional ritual priest there will be no ritual mediator, yak dessa. Instead, the person performing the ritual plays both priest yak dessa and patient aturaya. Technology was used to enhance the efficacy of this new ritual. Therefore, this will be a technological ritual. It was revealed that the effect of the Neuroaesthetics can be created even through technological ritual. Here, healing comes from the narrative created in the performance and its relevance for the audience/participants. Sounds, visuals, movements that associates with healing ritual creates the same healing effect even with the technology.

Keywords: Healing ritual, Kandyan performance art, Neuroaesthetics, Technological ritual

MRICDS2024-2048

Narrating the Struggles of Kandyan Dancers: Perspectives, Experiences and Expressions of Five Dancers

Isuru Weerasinghe¹, Hasanthi Niriella¹

¹Postgraduate Institute of Humanities and Social Sciences,
University of Peradeniya, Sri Lanka
isuruasanga81@gmail.com

Narrative dance cannot only represent cultural dialogues but also showcase the rhythmic movements of individual humans. This practice-led research aims to narrate the struggles of Kandyan dance practitioners based on the perspectives, experiences, and expressions of five dancers. We did This exploration with four male dancers and one female dancer (Hasanthi Niriella). The Methodology takes two approaches. Firstly, we explored how these five dance bodies showcase their narrative in each theme and dance segment. For that, we used in-depth discussions, dancers' embodied knowledge, personal histories, and personal reflections. Secondly, a collaborative performance was created by five dancers, including the principal choreographer (Isuru Weerasinghe). The principal choreographer mainly used Ethnochoreology as the research tool to work with five divers, bodies trained in Kandyan Dance. As a result of this performance process, we found that some male dancers struggled to transform the bodily archived knowledge of Kandyan dance into free movements. However, after in-depth discussions with them and explorations, they could reflect through their body movements and transform that into a narrative. On the contrary, the female dancer's body was so relaxed and free, probably due to her mindful movement training, that it took many practice sessions and discussions to establish her Kandyan form back in the performance. The competition among dancers, male strength, and pressure over - a female dancer was identified as factors influencing the collaborative performance. The principal choreographer recognized the possibility of deconstructing and transforming Kandyan dance into a narrative. He identified improvisation as one way of transforming Kandyan dance movements into a narrative. However, each dancer had their own way of reflecting themselves in the narrative. It was recognized that Kandyan dance movements can be deconstructed and then transformed into a narrative.

Keywords: Embodied knowledge, Ethnochoreology, Kandyan dance, Narrative, Reflection, Transformation

We thank the Gate Mudliyar A.G. Thilakaratne Research Fellowship - 2020 (Fellowship No: AC/485/2020/03)

MRICDS2024-2055

Sensing and Speaking through the Female Body: Form of Resistance Against Oppressive Societal Norms

H. Niriella^{1*}, P.K.K. Malshani², W.S.C Srimalee¹

¹Department of Fine Arts,

University of Peradeniya, Peradeniya, Sri Lanka

²Department of Theater, Ballet, and Modern Dance,

University of Visual and Performing Arts, Sri Lanka

**hasanthicniriella@gmail.com*

This study focuses on the lived experiences, identities, and history of women, through the practice of using body movements as a form of research. As three women who have lived in society, we have experienced the oppressive nature of social norms related to femininity. These norms vary with social events like war, revolution, disaster, and elections. In this study, we aim to explore and express the feminine experience through dance in the context of history. This study is based on a methodology that combines theory and practice. It consists of three stages. The first stage explores "The Memory of the Archive," a book written by Malathi de Alwis that is based on a study of 70 stories published on the 70th Independence Day. The second stage explores our experience of the performance titled "Whose History is it, anyway?" which is choreographed by Venuri Perera, inspired around Malathi's book. In the third stage, using our bodily knowledge gained from Venuri's performance, the researchers developed an experimental performance piece called "Three Shapes of Memory." These three stages represent the intellectual-performance-historical lineage of women in different times and perceptions. The foundation of this study is based on working with and through the bodily method of practice-as-research using dance. The methodology is collaborative auto-ethnography that uses embodied knowledge, improvisation, and body consciousness. The study challenges the representation of women's voices in body movements. The study developed a new perspective on dance as research, with a particular focus on the female body awakening against uncomfortable social norms in society.

Keywords: Bodily knowledge, Female body, Sense, Memory, Resistance, Social norms

Authors

ABEYSINGHE, DEEPTHIKA

Deepthika Abesinghe completed a BA in Mass Communication (Special) from the University of Sri Jayawardenepura and earned an MPhil in Mass Communication from the University of Kelaniya. Additionally, she pursued a Diploma in Television and Film Studies from the University of the Visual and Performing Arts.

ANJALEE, NETHMI

Nethmi Anjalee De Silva is a recent graduate of the Music and Creative Technology Department within the Faculty of Humanities and Social Sciences at the University of Sri Jayawardenepura, Sri Lanka. An accomplished singer and musician, she has garnered numerous accolades at the national level. With a keen interest in conducting research, her focus areas include musicology, Intangible Cultural Heritage, ethnomusicology, and cultural studies of Sri Lanka.

BANDARA, B. M. C. MADHUSANKA

Madhusanka Bandara, a history scholar at Rajarata University, excels in academia, receiving scholarships and the Dean's Award for outstanding research. Actively involved in publishing and participating in research conferences, he aspires to contribute to the academic community, aiming to disseminate knowledge as a dedicated academician in the field of history.

BANDARA, KAVINDYA

Kavindhya Bandara is a Dancer, Choreographer, Movement explorer, and Researcher and graduated from the University of Peradeniya with a Bachelor of Fine Arts. Apart from the owner of Kavish Dance Academy. She has mastered various types of dance styles in different countries and has 24 years of experience in dance.

CHANDRALAL, D. L. JAGATH

Jagath Chandralal, a 2003 graduate in Performing Arts from the University of Colombo, holds Masters degrees in Drama and Theatre (2006) from the University of Kelaniya and Education & Development Psychology (2019) from the University of Colombo. Completing a postgraduate diploma in education in 2012, he is currently pursuing an M.Phil in Education at the PGIHS, University of Peradeniya.

DASSANAYAKE, D.P.D

Pushpika Dassanayake, a 2020 graduate in Performing Arts from the University of Kelaniya, became a visiting lecturer for Kandyan Dance in 2021 and dance choreography in 2023 at the university. Currently pursuing an M.Phil in Fine Arts at the University of Peradeniya, her research focuses on dancing and dance choreography. Aside from academia, she excels as a Professional Dancer, specializing in Traditional Dance Styles of Sri Lanka, Bharathanatyam, and Kathak.

DAYANANDA, H.P.T.D.

H. P. T.D. Dayananda is currently pursuing a Master of Philosophy degree from the Department of Performing Arts at the University of Kelaniya. He. worked as a visiting lecturer at the University of Moratuwa in 2019 and at Ocean University in 2023. Currently, he working as the Dancing Master at S. Thomas' College Mount Lavinia.

DE COSTA, K. A. BUDDINI RASARA

Kuruvita Arachchige Buddhini Rasara de Costa is a third-year undergraduate student at Sripalee Campus, University of Colombo. She holds a first degree in Bachelor of Arts (Special) in Performing Arts. Currently, she is embarking on her first research paper in the field of dance and has aspirations to delve into dance anthropology and sociology for future research endeavors. With a keen desire to contribute to the progress of these fields, she is enthusiastic about making meaningful contributions. Additionally, she harbors an interest in pursuing a career as a lecturer in the future.

DARMPRIYA, M. K. J. K. B.

MKJKB Dharampriya, PT&R graduate from General Sir John Kotelawala Defense University, registered in Sri Lankan traditional medicine. Holds postgrad diplomas in health development and medical imaging. Research interests: exercise physiology, occupational health, dance science, medical education. Secretary for the Association of Safe Performing Art Practitioners in Sri Lanka.

DISSANAYAKA, D.M.T.U.K.

M.T.U.K Dissanayaka, the probationary History Lecturer at Rajarata University, earned his History degree from the University of Ruhuna in 2014. Holds a Master's in Ancient History from the University of Allahabad, India (2019). Research interests: Ancient History, Historical Methodology, Historical GIS, Digital History. Actively engages in academic extracurricular activities nationally and internationally.

ERDEM, MERAL

Meral Erdem, an undergraduate psychology student at Istanbul Medeniyet University, is a versatile individual excelling in photography, filmmaking, and writing. With a passion for literature, aesthetics, and social work, Erdem earned awards in high school activities. Balancing intellectual pursuits with hands-on creativity, she is currently crafting her debut film script, showcasing a promising future in academia and the arts.

HERATH, H.M.B.L.K.

Buddika Herath graduated from the University of Peradeniya in 2016 with a BA in Sinhala Language, Culture, and Literature. He has authored numerous research articles on topics such as Gender Society, Sinhala Culture, Vedi Culture, and Modern Sinhala Literature. Currently, Buddika Herath is pursuing post-graduation studies at the Faculty of Social Sciences and Humanities at the University of Peradeniya.

HETTIGE, PARAMI NIRMALA

Paramie Nirmala Hettige, a 2013 Performing Arts graduate, holds an MBA from the University of Turiba, Latvia (2018). In 2021, she founded the International Institute of Life Science, focusing on dance science education. Pursuing an MSc in Sports Science, her research centers on dance science, dancer's health, and adolescent well-being. Founder and president of the Association of Safe Performing Art Practitioners in Sri Lanka.

HEWA KURUPPUGE, RAVINDRA

Ravindra Hewa Kuruppuge is attached to the Department of Operations Management, Faculty of Management, University of Peradeniya. During his fifteen years university community, he has published many research articles, and conference papers on Operations Management, Tourism Management, Business economics, Supply chain management, and Quality management. Further, he has contributed to university administration and National services by holding various positions.

IQBAL, SAFNA

Passionate about art history and research, Safna Iqbal holds a Bachelor's in Art History from the University of Jaffna (2017) and a Postgraduate Diploma in Research Methodology from the University of Colombo (2020). Currently pursuing an Art History Master's at Maharaja Sayajirao University of Baroda, India, she served as a Temporary Assistant Lecturer at Jaffna University (2018-2020). Iqbal, a Communication Lead and Project Manager at Noolaham Foundation, focuses her research on Sri Lankan architecture, crafts, and documentation, publishing on national and international platforms.

JAYASEKARA, B.K. DILHANI

Dilhani Jayasekara did her BA at the University of Colombo and graduated in 2014. In 2016 she joined the Sri Lanka Teacher Service. She completed her PGDE at the OUSL in 2021. Currently, she is pursuing her MPhil at the University of Peradeniya and MED at the University of Colombo. Her current research work looks at striving to bridge the gaps between art and society and art and education in Sri Lanka.

JAYASEKARA, DILUSHIKA

Dilushika Jayaskara is an artist with a lifelong passion for art, particularly in the realm of the philosophy of dance. Her research revolves around the intersection of dance and neuroscience. Dilushika completed her bachelor's degree in Fine Arts at the University of Peradeniya and gained valuable experience as an intern in the Department of Physiotherapy at Teaching Hospital Peradeniya.

JAYASEKARA, J.G.A. SACHITH NIMESHA

J. G. A. Sachith Nimesha Jayasekara is an Academic of Archeology in the field of Social Sciences and Humanities. I am currently studying for My Undergraduate Degree in Archeology at the Faculty of Social Sciences at the University of Kelaniya Sri Lanka. I am Currently Publishing My Research Papers as a student researcher at the University of Kelaniya. I hope to overcome future challenges and share my knowledge as a strong person.

JAYASINGHE, J. A. R.

J.A.R. Jayasinghe, a distinguished Kandyan Dance scholar, holds a Bachelor of Fine Arts from the University of Kelaniya (1987) and postgraduate degrees, including a Master of Arts (2013) and a Master of Philosophy (2023). His significant research contributions, highlighted by the book "Kadawara Sankalpaya" (2018), explore topics like disability rights and socio-cultural aspects of traditional dance forms, notably "Udarata Hath Pada," enriching academic discourse and cultural heritage understanding.

KARUNANAYAKA, K. M. HARSHIKA CHAMALI

Chamali Karunanayaka studied at Sir John Kothalawala National School and earned her bachelor's degree from the University of the Visual & Performing Arts in 2020. Currently, she is pursuing a Master of Philosophy degree at the University of Peradeniya. Alongside her studies, she serves as a visiting lecturer at UVPA and the SIBA campus.

KARUNARATNE, SHANI CALYANERATNE

Shani Calyaneratne Karunaratne is a seasoned diplomat with 28 years of experience in the Sri Lanka Foreign Service. Her most recent post was Ambassador to Lebanon and Syria (2019-2022). She is skilled in reconciliation, humanitarian work, and diaspora engagement, and has experience working with UN agencies and peacekeeping missions. She is the recipient of the 2021 'Top 50 Professional and Career Women' award and the prestigious 'Super Ambassador' title in 2019.

KALHARA, RANUL

Ranul Kalhara is an independent researcher from Ananda College, Colombo, Sri Lanka. Additionally, he is a skilled traditional upcountry dancer. His research interests encompass Sri Lankan ethnomusicology, Intangible Cultural Heritage, and Traditional dancing.

LAKSHAN, A. W. A. C.

A. W. A. Chameera Lakshan, a first-class Bachelor of Dance graduate from Kelaniya University, awaits graduation. Holding first-class passes in Kathak Nritya Visharad and Bharatanatyam Nrithya Visharad Diplomas from Bhatkhande Sangeet Vidyapeeth, he excelled in a scholarship program at Alvas University College, Bangalore. Engaging in research, he presents papers at international conferences.

LAKSHAN, L. B. K.

L.B. Kavindu Lakshan has studied for a Bachelor of Dance (special) at Kelaniya University, obtained a first-class pass and is currently awaiting graduation. At present, he has a first-class pass in the Bharatanatyam Nrithya Visharad Diploma conducted by Bhatkhande Sangeet Vidyapeeth of Lucknow, India. Also, he entered the research study process by presenting research papers during his studies at the university and currently he is doing the research process by presenting research papers for international research conferences.

MAHAGAMAGE, ERANDA

Eranda Mahagamage, with a BA Hons in Performing Arts (Film Studies) and MAs in Philosophy and Fine Arts, is pursuing a doctorate at Istanbul Medeniyet University. A former lecturer at the University of Kelaniya, he explores the philosophy of cinema, aesthetics, politics, and philosophy in his holistic research, showcasing a comprehensive approach to cultural and intellectual landscapes.

MALSHANI, P. K. KANCHANA

Kanchana Malshani, a choreographer and Contemporary Dancer from Sri Lanka holds a First-Class Honors degree in Performing Arts from the University of Colombo. Trained in traditional dance, she later embraced post-modern and improvisational styles, influenced by Butoh. As a Visiting Lecturer for Contemporary Dance at the University of Visual and Performing Arts, she pioneers a movement style challenging societal norms and traditional dance conventions.

MANELANGA, S.W.

Sumudu Manelanga, a 2016 Performing Arts graduate, shifted to videography at the Ministry of Megapolis. Pursuing a Master's in Fine Arts since 2020, he teaches at the Sri Lankan Institute of Buddhist Academy and the University of Peradeniya. Engaged in research, he focuses on enhancing Kandyan performance art through healing rituals in a Transhuman approach.

MIKOLAI, SARA

Mikolai is an interdisciplinary artist. She holds a diploma in Bharatanatyam from the Ofaal Academy London, graduated in BA Dance, Context & Choreography at HZT/University of Arts Berlin, and MFA in Performing Arts at the Iceland University of the Arts. Currently, she is doing the MPhil in Fine Arts program at PGIHS/University of Peradeniya.

NANDASIRI, P. M. SHEHANI ANJALIKA

P. M. Shehani Anjalika Nandasiri, a Fine Arts graduate from the University of Peradeniya, is currently pursuing her master's degree since 2023. Alongside her studies and entrepreneurial ventures in communication and bookshops, she is dedicated to making a positive impact. Her passion lies in leveraging knowledge to contribute to the well-being of children with disabilities through creativity and education for meaningful change.

REV. NARANGAMUWE SUDHARMMA

Rev. Venerable Narangamuwe Sudhamma, a History scholar, achieved a First-Class BA Honors in History from the University of Peradeniya. Awarded the Professor Haguranketha Dheerananda Gold Medal in Sri Lankan History, he holds the Royal Pandhith Examination in Sinhala, Pali, and Sanskrit. Currently pursuing a Doctor of Philosophy (MPhil) in History at PGIHS, University of Peradeniya, he actively shares research findings in national and international conferences.

NIRIELLA, HASANTHI

Hasanthi Niriella, is a dancer, choreographer, contemporary performer, and a of 'the Sri Lankan woman'. Currently, she is a postgraduate student of the PGIHS and worked as a temporary lecturer at the Department of Fine Arts at the University of Peradeniya from 2019 to 2023. Now she is working as a visiting lecturer at the University of Peradeniya. She is reading for her MPhil, under the title of 'Sensing through the body: A critical analysis of being a Sri Lankan female dancer in a patriarchal society'.

PUSHPANJALI, W. M. N. D.

W.M.N.D. Pushpanjali currently serves as a dance teacher at Welimada President College. She earned her Bachelor of Arts degree at the University of Sri Jayewardenepura and completed her Master's in Sinhala at the University of Colombo. Currently, she is pursuing an MPhil at the University of Peradeniya. Her primary goal is to contribute to more research in the fields of dance and Sinhala, with a vision for the betterment of society.

RAGAVENTHAN, SELVARASA

Selvarasa Ragaventhana, having completed his bachelor's in Drama and Theater Arts from the University of Jaffna in 2020, is now a Lecturer at Tower Hall Theater Foundation in Jaffna. He earned his Master of Performing Arts from Pondicherry University in 2023. Ragaventhana, also a lighting designer at Jaffna Cultural Centre, aims to apply theatrical knowledge in a contemporary context, aspiring to develop into a proficient artist.

RAJAPAKSHA, GAYAN CHATHURANGA

Gayan Chathuranga Rajapaksha did his bachelor's in Performing Arts at the University of the Visual & Performing Arts and graduated in 2015. In 2017 he joined the faculty as a temporary lecturer and in 2018 received the appointment as a lecturer probationary in the Department of History & Theory of Dance & Drama. He studies his Masters in Philosophy in 2020 Present. Engaged in practical research on stage lighting and cinema, he conducts research on the effect of dance on aesthetic enjoyment through modern technology.

RANAWEERA, BUDDHIKA

Buddhika, a product of the University of Kelaniya, has served as a senior Lecturer adjunct at the Department of Theatre, Oriental Ballet, and Modern Dance, University of the Visual and Performing Arts Colombo since 2009. With diverse abilities in choreography, dance direction, instruction, and lecturing, he's an active dancer, actor, and dance scholar specializing in Sri Lankan Traditional Dance, Mudra Natya, Creative Dance, and Acting. Recognized with numerous national awards, he has extensive international exposure. His research interests include Dance Therapy and Dance Education.

RANAWEERA, LANKA

Lanka Ranaweera, a senior lecturer at the University of Kelaniya, Sri Lanka, possesses 17 years of experience in Anatomy teaching and research. Her multidisciplinary expertise resulted in over 40 publications covering Anatomy, Genetics, Palaeopathology, and Sports. Notably, her research on the "Mitochondrial DNA history of peopling of Sri Lanka" in the Journal of Human Genetics was the first mitochondrial DNA study conducted in the country.

RUPPEGODA, GAYAN

Gayan is a thoroughly carved product of the University of the Visual and Performing Arts (UVPA) and presently working as a Lecturer adjunct to the Department of Theatre Oriental Ballet and Modern Dance. He has many abilities in the field of Choreography, Instructing, and Lecturing. Gayan is a dance scholar with expertise in Sri Lankan Traditional Dance, Kathak Dance, Western Ballet, Mudra Natya, and Creative Dance. His research interest areas are Physical Fitness, Movement Analysis, and Dance Education.

RATHNAYAKA, R. M. T. D. K.

Thamali Rathnayaka, a First-Class Honors graduate in Textile and Wearable Arts from the University of the Visual & Performing Arts, is currently pursuing a Master of Philosophy in Fine Arts at the University of Peradeniya. As a visiting lecturer, her research spans pre-modern and modern art history, textile and fashion history, conceptual design, and colonized and post-colonial clothing studies. She has authored numerous scholarly articles and research papers, and her contributions to the Sri Lankan Fashion Industry include the development of a novel textile material using lotus fibers, for which she is seeking a patent.

SADUN, D. L. INDUNIL

Indunil Ranchamara, a seasoned SLAF Commissioned Officer and skilled dancer with a Master's in Dance holds a First Class BPA (Special) Degree, excelling in choreography and earning a National Diploma. As a Visiting Lecturer at UVPA, he shares expertise and contributes to international symposiums. With diverse qualifications, including OTHM Level 7 in Strategic Management & Leadership and ND in Sports and Exercise Science, Ranchamara is dedicated to excellence in both military and artistic domains.

SAMINDANI, IRANGA

Iranga Samindani Weerakkody is a Professor at the Department of Musicology, University of the Visual and Performing arts Sri Lanka. She is also the Director of the C. De S. Kulathilake Archival and Research Unit of the UVPA. An active Researcher in the fields of Ethnomusicology, Folklore, and Intangible Cultural Heritage of Sri Lanka.

SATHARASINGHE, S.M.

Saranya Satarasinghe is a distinguished lecturer in the Kandyan Dance Department at the University of the Visual and Performing Arts. Beyond Kandyan dance, Saranya possesses knowledge in choreography and creative dance. Her research areas encompass anthropology, semiotics, Gender studies, and Dance Education, reflecting her versatile and scholarly engagement with the realm of dance and academia.

TANWATHTHA, T.G.A.M.I

Anuradha Tanwaththa, holding a Bachelor of Arts Honors from the University of Kelaniya (2020), is currently a student at the Postgraduate Institute of the University of Peradeniya in Fine Arts. She completed the Kathak Wisharad Exam and serves as a visiting lecturer at Siba Campus. Her research focuses on Kandyan Yak towels.

VIJAYAKANYH, MADASAMY

Madasamy Vijayakanth is a social activist and a researcher with working experience for six years related to plantation people's land & housing rights, the resistance life of the Malayaga community in the plantations, and women farmers' rights in Sri Lanka. Since 2018, he has been a part of the team at Law and Society Trust (LST). He did his first degree in Geography at the University of Peradeniya in 2014. Then he followed his Master's in Geography at PGIHS, University of Peradeniya, in 2018

WEERASINGHE, ISURU

Isuru Weerasinghe, a versatile dance professional and choreographer specializing in Kandyan dance, Mudra Natya, and modern, and creative dance, has a multifaceted career. As a temporary lecturer at the University of the Visual and Performing Arts and a visiting lecturer at the University of Peradeniya and the University of Sri Jayawardanapura, he intertwines teaching and dance. Currently pursuing an MPhil at PGIHS, University of Peradeniya, his research explores the transformation of traditional dance movements into storytelling through dance.

WIJAYANARAYANA, W.S.C. SRIMALEE

Srimalee Wijayanarayana, a Performing Arts graduate, pursued a Diploma in Choreography at the Sri Lanka Foundation and an MPhil at the University of Peradeniya. With a Postgraduate Education diploma from the University of Colombo, she served as a dance instructor at Sri Lanka Youth. Currently a school dance teacher and visiting lecturer at the University of Peradeniya, she researches aesthetic education in Sri Lankan school curricula, emphasizing the female dance body's engagement with contemporary women's issues.

WIJEGUNASEKARA, NIROSHA

Nirosha Wijegunasekara, a UVPA graduate, is a versatile dance professional serving as a Lecturer adjunct in Theatre, Oriental Ballet, and Modern Dance. Proficient in choreography, instruction, and lecturing, she excels in Sri Lankan Traditional Dance, Mudra Natya, Baratha Natyam, and Modern Dance. Recognized with national awards, she internationally represented Sri Lanka as the Principal Dancer of the State Dance Ensemble.

WIJERATHNA, H. M. P. BUDDHINI

Pavithra Buddhini, a first-class honor graduate in Bharathanatyam from the University of Performing Arts, Colombo, serves as a Bharathanatyam visiting lecturer at the Indian and Asian departments. She teaches at Little Explorers AMI Montessori, focusing on special needs children, and initiated the Pavithra Nruthya Bhoomi Bharathanatyam Institute, conducting classes in various cities. Pursuing an MPhil at the University of Peradeniya since 2022, her future goal is to establish an activity school for special needs children by 2030 and promote Bharathanatyam dancing nationally.

We sincerely acknowledge the efforts of all those who have directly and indirectly contributed to successfully completing Movement Rhizome 2024.02: International Conference on Dance Studies.

Committee Members

(lists by alphabetical order)

Conference Convenor

Dr. S. Mantillake

Conference Chair

Mr. H.M.S. Jayarathna

Co-Secretaries

Mr. M.S. Dilshan

Ms. R.D.W. Sandathilini

Registration and Finance Committee

Dr. A.G.M.S.B. Alawathukotuwa

Prof. W.M.P.S. Bandara

Mr. M.S. Dilshan

Mr. H.M.S. Jayarathna

Ms. R.D.W. Sandathilini

Food and Beverages Committee

Ms. G.G.M.B. Ekanayaka

Mr. S.L. P Fonseka

Ms. I.G.P.R Kumari

Ms. A.G.A.K Kumari

Ms. R.T. Upamalika

Ceremonial Committee

Mr. N.W.A.P.S.L. Nanayakkara

Ms. K.K. N Madhushani

Ms. N.G.H.A Samarathunga

Ms. S.M.D Senevirathna

Technical Committee

Ms. R.M.G.H. Ekanayaka

Prof. L. Seneheweera

Ms. M.A.C.L. Mutharachchi

Ms. W.B.R.S.S Wedagedara

Mr. B. J Weerasuriya

Disability Education Committee

Prof. A. Abhayaratne

Ms. L.D.A.D. Ambegoda

Ms. S.C. Dilhani – Coordinator

Ms. S. Ellepola

Mr. V.S. Herath

Mr. P.G. E.U. Jayarathne

Mr. T.R.S. Keerthirathna

Ms. A. Mahenthirarajah

Mr. Kamal Rajapaksha

Mr. Kumara Rajapakshe

Prof. L. Seneheweera

Curator - Movement Rhizome Atelier

Ms. C. Darshika

Volunteers

Ms. N. de Alwis

Mr. M.A.H.P. Hemachandra

Mr. J.M.N.S. Jayasuriya

Ms. S Kaushalya

Ms. D.V.P. Rashmi

Ms. K. S. Madhawi

Ms. G.L.D. Nelum

Ms. K.P.C. Perera

Ms. M.D.D. Piyumika

Ms. D.H.T.T. Samarasekara

Ms. E.G.C.N. Samarawickrama

Ms. T. Teenavi

Ms. W.H.M.D. Umayangani

Mr. K. Vidanagamage

Mr. R.M.S. Viduranga

Ms. S. Weerasinghe

Ms. T. K. Sarachchandra

Conference Program

Day 1: 17.02.2024

Venue: PGIHS, University of Peradeniya, Sri Lanka

The Inauguration Ceremony (8:30 -10:00)

The Lighting of the Oil Lamp

Welcome Address - Dr. Sudesh Mantillake

Address by the Director, PGIHS, UoP - Prof. S.J.S. de Mel

Address by the Acting Dean, Faculty of Arts, UoP - Prof. H. M. Mahinda Herath

Address by the President, Randolph College, USA - Prof. Sue Ott Rowlands

Address by the Chief Guest - Prof. Suzanne M. Bessenger

Address by the Guest of Honour - Prof. Susan A. Reed

Keynote Address - Dr. Eva Ambo

Session 1: Art, Creativity, and Social Development (10:30 - 13:00)

Chair: Prof. Nalani Hennayake,

Discussants: Dr. Sudesh Mantillake, Ms. Hasini Lecamwasam

Session 2: Ritual, Heritage and Society (14:00 - 16:30)

Chair: Prof. M.S.M.A.S.L.A.M. Aslam

Discussants: Dr. Eva Ambos, Mr. Chinthaka Bandara

Session 3: Body, Space and Identity (15:00 - 17:30)

Chair: Dr. Maduranga Kalugampitiya

Discussants: Dr. Thamali Kithsiri, Ms. Kamaleswaran Vithursha

Day 2: 18.02.2024

Movement Rhizome Atelier, Department of Fine Arts, Udaperadeniya Road, University of Peradeniya, Sri Lanka

Session 4: Historical and Literary Evidence on Dance (08:30 - 09.30)

Chair: Dr. Manoj Alawathukotuwa

Discussant: Prof. Sudarshana Bandara, Mr. Buddhisha Weerasuriya, Mr. Priyantha Fonseka

Session 5: Re-considering Sri Lankan Traditional Dance Practices & Comparative Studies (10:00 - 11:30)

Chair: Dr. Eva Ambos

Discussant: Prof. Leena Seneheweera, Mr. Chinthaka Bandara, Mr. Dilanjana Madhushan Pathirana

Thematic Discussion Forum: Gender, Power and Performance (11:30 - 12:30)

Moderator: Dr. Maduranga Kalugampitiya

Pannel: Dr. Thamali Kithsiri, Ms. Kamaleswaran Vithursha, Dr. Eva Ambos

Session 6: Dance for Challenging Boundaries, Healing, and Experiments (14:00 - 15.20)

Chair: Prof. K.S. Walgama

Discussant: Ms. Nirosi Senevirathne, Ms. Shani Calyaneratne, Dr. Kalpa Rajapaksha, Dr. Lalith Senarathna

The Closing Ceremony

Performance 01 - Sankranti

Performance 02 - Three Shapes of Memory

Round Table Discussion (18:00-19:00)

Moderator: Dr. Sudesh Mantillake

Pannel: Prof. Suzanne Bessenger, Prof. A. S. Chandrabose, Ms.

Chamanee Darshika, Dr. Thamali Kithsiri, Mr. Tharaka Gunasekara, Dr. Lalith Senarathna

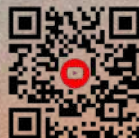
Appreciations

Closing Remarks

scan me to listen in
YOUTUBE MUSIC

scan me to listen in
YOUTUBE

9 773030 763009